

TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ELEKTRONİK

TEBLİGAT:

ESKİŞEHİR İLİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Neşe BECERİKLİCAN

(Yüksek Lisans Tezi)

Eskişehir, 2019

**TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ELEKTRONİK
TEBLİGAT:
ESKİŞEHİR İLİ ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Neşe BECERİKLİCAN

T.C.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Maliye Anabilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Eskişehir

2019

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTİSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Neşe BECERİKLİCAN tarafından hazırlanan TÜRK VERĐİ SİSTEMİNDE ELEKTRONİK TEBLİGAT: ESKİŞEHİR İLİ ÜZERİNE BİR İNCELEME baŐlıklı bu çalışma ‘..... / ..... /2019’ tarihinde Eskişehir Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca yapılan savunma sınavı sonucunda baŐarılı bulunarak, Jürimiz tarafından ‘Maliye Anabilim Dalında’‘Yüksek Lisans Tezi’ olarak kabul edilmiştir.

Başkan .....

Prof. Dr. Ali ÇELİKKAYA(DaŐıŐman)

Üye .....

Prof. Dr. Emrah FERHATOğLU

Üye .....

Doç. Dr. Canatay HACIKÖYLÜ

ONAY

.... /...../ 2019

Prof. Dr. Mesut ERŐAN

Enstitü Müdürü

...../...../2019

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi hükümlerine göre hazırlandığını; bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmanın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Eskişehir Osmangazi Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla taranmasını kabul ettiğimi ve hiçbir şekilde intihal içermediğini beyan ederim. Yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması halinde ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Neşe BECERİKLİCAN

ÖZET

TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ELEKTRONİK TEBLİGAT: ESKİŞEHİR İLİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

BECERİKLİCAN, Neşe

Yüksek Lisans-2019

Maliye Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Ali ÇELİKKAYA

Son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmeler ile birlikte bilgisayar ve internet kullanımı her alana yayılmıştır. Devletler de bu gelişmelerden büyük ölçüde etkilenmişlerdir. Dolayısıyla elektronik devlet anlayışı benimsenmiştir. Böylece e-devlet uygulamaları ortaya çıkmıştır. Türkiye de gelişmelere ayak uydurmuştur.

Ülkemizde en önemli gelir kaynağı vergilerdir. Vergi gelirlerinin tahsil edilmesi için tebliğ edilmesi şarttır. Bu yüzden tebligat Türk vergi sisteminde önemli bir yere sahiptir. Son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmeler ile birlikte tebligatlar elektronik ortamda yapılmaya başlanmıştır. Türk vergi sistemine elektronik tebligat 456 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile girmiştir.

Çalışmada öncelikle tebligat hakkında genel bilgiler verilmiştir. Daha sonra elektronik tebligat ile ilgili açıklamalar yapılmıştır. Son kısımda Türk vergi sisteminde elektronik tebligat uygulaması ile ilgili hususlardan bahsedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: elektronik tebligat, kayıtlı elektronik posta, e-devlet

ABSTRACT

ELECTRONIC NOTIFICATION IN TURKISH TAX SYSTEM: AN INVESTIGATION ON ESKİŞEHİR PROVINCE.

BECERİKLİCAN, Neşe

Master Degree-2019

Department of Public Finance

Adviser: Prof. Dr. Ali ÇELİKKAYA

In recent years, with the technological developments, the use of computers and the Internet has spread to all areas. States were also greatly affected by these developments. Therefore, the concept of electronic state has been adopted. Thus, e-government applications have emerged. Turkey has been able to keep pace with the developments.

The most important source of income in our country is taxes. Tax revenues must be notified to be collected. Therefore, notification has an important place in the Turkish tax system. With the technological developments in recent years, notifications have been started to be made electronically. Electronic notification entered Turkish tax system with Tax Procedure Law No 456, General Communique.

In the study, general information about notification is given first. Then, explanations made regarding electronic notification. the last part, the issues related to the application of electronic notification in Turkish tax system are mentioned.

Keywords: electronic notification, registered electronic mail, e-government

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
TABLolar LİSTESİ.....	xi
EKLER LİSTESİ	xii
KISALTMALAR	xiii
GİRİŞ	1

1. BÖLÜM

TEBLİGATIN TEORİK TEMELLERİ

1.1. GENEL ANLAMDA TEBLİGAT.....	3
1.1.1. Tebligatın Tanımı, Amacı, Önemi, Niteliği.....	3
1.1.2. Hukuki Yönüyle Tebligat	5
1.1.3. Tebligat Türleri.....	5
1.2. TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE TEBLİGAT	6
1.2.1. Vergi Usul Hukukunda Tebligat Kavramı.....	6
1.2.2. Vergi Usul Hukuku'na Göre Tebligat Yapılacak Kişiler.....	8
1.2.3. Vergi Usul Kanunu'nda Tebligatta Uygulanacak Sıra.....	9

2. BÖLÜM

ELEKTRONİK TEBLİGAT UYGULAMASI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

2.1. TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ELEKTRONİK TEBLİGAT.....	12
2.1.1. Elektronik Tebligata Tabi Kişiler	13
2.1.2. Elektronik Tebligata İlişkin Yükümlülükler.....	13
2.1.3. Muhataplarına Elektronik Tebligat Gönderilmesine İlişkin İşleyiş.....	15
2.1.4. Elektronik Tebligat Yükümlülüğünün Sona Ermesi.....	16

2.1.5. Elektronik Tebligat Alan Muhatapın Sorumluluğu ve Cezai Hükümler.....	16
2.2. ELEKTRONİK TEBLİGATIN TÜRK VERGİ SİSTEMİNE GETİRDİKLERİ	17
2.2.1. Zaman Tasarrufu.....	18
2.2.2. Hızlı ve Etkin İşleyiş	18
2.2.3. Davaların Kısa Sürede Tamamlanması	19
2.2.4. Masrafları Azaltması	19
2.2.5. Kırtasiye Masraflarını Azaltması.....	20
2.2.6. Doğruluk ve Güvenilirlik.....	21
2.2.7. İdare ve Mükellef Arasındaki İletişimin Daha Şeffaf, Hızlı ve Sağlıklı Olması.....	21
2.2.8. Bilgi Güvenliği ve Kişisel Verilerin Korunması	22
2.2.9. Kolaylık	22
2.2.10. İşçilik, Veri Güvenliği ve Arşivlemede Kolaylık.....	23
2.2.11. Yargı Sürecinde İşçilik.....	23
2.2.12. Sorunların Asgari Düzeyde Olması	26
2.2.13. Uyuşmazlıkların Giderilmesi.....	26
2.2.14. Hak Kayıplarının Minimum Düzeyde Olması.....	27
2.2.15. E-Devlet Uygulamaları İle Bütünleşme.....	28
2.2.16. Hataların Önüne Geçme	29
2.3. TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ELEKTRONİK TEBLİGATIN DEZAVANTAJLARI	30
2.3.1. Alt Yapı Yetersizlikleri.....	30
2.3.2. İnternet ve Bilgisayar Kullanımı Düzeyinin Düşük Olması.....	31
2.3.3. Hukuki Yetersizlikler.....	32

3. BÖLÜM

TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ELEKTRONİK TEBLİGAT KULLANICILARINA YÖNELİK BİR ANKET ÇALIŞMASI: ESKİŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ

3.1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	34
3.2. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI	34
3.3. YÖNTEM.....	35
3.4. GÜVENİLİRLİK ANALİZİ	35
3.5. FREKANS ANALİZİ	35
SONUÇ	56
KAYNAKÇA.....	58
EKLER.....	64

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: 1. Soruya Verilen Cevapların Dağılımları (%).....	35
Şekil 2: 2. Soruya Verilen Cevapların Dağılımları (%).....	36
Şekil 3: 3. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	36
Şekil 4: 4. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	37
Şekil 5: 5. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	37
Şekil 6: 6. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	38
Şekil 7: 7. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	38
Şekil 8: 8. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	39
Şekil 9: 9. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	39
Şekil 10: 10. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	40
Şekil 11: 11. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	40
Şekil 12: 12. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	41
Şekil 13: 13. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	41
Şekil 14: 14. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	42
Şekil 15: 15. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	42
Şekil 16: 16. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	43
Şekil 17: 17. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	43
Şekil 18: 18. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	44
Şekil 19: 19. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	44
Şekil 20: 20. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	45
Şekil 21: 21. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	45
Şekil 22: 22. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	46
Şekil 23: 23. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	46
Şekil 24: 24. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	47
Şekil 25: 25. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	47
Şekil 26: 26. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	48
Şekil 27: 27. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	48
Şekil 28: 28. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	49
Şekil 29: 29. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%).....	49

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Frekans Dağılımı Değerleri	54
--	----

EKLER LİSTESİ

Ek 1: Anket Formu	65
--------------------------------	-----------

KISALTMALAR

BEYAS	:Belge Yönetimi ve Arşiv Sistemi
E	:Elektronik
EBYS	:Elektronik Belge Yönetim Sistemi
HGS	: Hızlı Geçiş Sistemi
KEP	:Kayıtlı Elektronik Posta
OGS	:Otomatik Geçiş Sistemi
PTT	:Posta ve Telgraf Teşkilatı
SMMM	:Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
SS	:Sayfa Sayısı
TC	:Türkiye Cumhuriyeti
UYAP	:Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz yüz yıl bilgi ve hız çağı olarak adlandırılmaktadır. Bunun sebebi bilişim teknolojileri alanında yaşanan önemli gelişmelerdir. İletişim ağlarının evrenselleşmesi de önemli bir unsur olmuştur. Günümüz dünyasında coğrafik sınırlar gözetilmeksizin iletişim sağlanmaktadır. Böylece globalleşme ivme kazanmıştır. Zaman kavramı yaşanan teknolojik gelişmeler ile önemini yitirmiştir (Organ ve Karadağ, 2011: 83). Ülkelerde bilim ve teknolojiye ayrılan bütçe payları giderek artış göstermiştir (Yüce ve Çelik, 2016: 67).

Kamuda hizmet kalitesini artırmak için internet kullanımının önemli ölçüde artması ile birlikte elektronik devlet uygulamaların kullanımı bir mecburiyet haline gelmiştir. Böylece 1990'lı yıllardan başlamak üzere elektronik devlet uygulamaları ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir. Bu durum ülkemizde ise 2000'li yıllardan itibaren görülmeye başlanmıştır (Hepaksaz ve Hayrulloğlu, 2011: 110).

Elektronik devlet uygulamalarının beraberinde kamu kurumlarında şeffaflaşma, hizmetlerde etkinlik ve verimlilik, işlemlerde hız, vatandaşın yönetime katılımında artış, demokraside tabana yayılma, kurumlar arası bilgi alışverişinde hızlanma, maliyet ve zamanda tasarruf, karar alma süreçlerinde hız ve sağlık, memnuniyette artış, yaşam standartlarında yükselme, ekonomik gelişmelerde artış, güvenlik ve tasarrufta artış, taleplerin ön plana çıkması, vatandaş ve devlet ilişkilerinde gelişme, insan kaynaklı hatalarda azalma hedeflenmiştir (Öz ve Bozdoğan, 2012: 70). Elektronik devlet uygulamaları sağladığı farklı faydalar sebebiyle içinde bulunduğumuz yüzyılda dünyanın yaklaşık %98'inde kullanılmaktadır (Metin, 2012: 106).

Ülkemizde de vergi idaresinin elektronik devlet uygulamalarına ilişkin önemli çalışmalar yürütmesinin nedeni vergi gelirlerinin önemli bir yere sahip olmasıdır. Bu çalışmalar sayesinde hizmet sunumlarında ve finansmanında hız, etkinlik ve verimlilik amaçlanmaktadır (Şakar, 2011). Yeni ve farklı vergi düzeninin oluşturulma nedeni yaşanan teknolojik gelişmeler nedeniyle mevcut vergi düzeninin yetersiz kalmasıdır (Çolak, 2016).

Her geçen gün elektronik devlet uygulamalarının kullanım alanı artmaktadır. Bu bağlamda T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı 2015 yılı performans programında vergilendirme işlemlerinde de elektronik uygulamalara geçilmesini amaçlamıştır. Bunun nedeni mükellef odaklı yaklaşım gereği hizmet kalitesini artırma, zaman ve kaynak tasarrufu sağlamaktır. Uygulanmaya 2016 yılında başlanan elektronik tebligat uygulaması da bu alanda kullanılan elektronik devlet uygulamalarının önemli bir parçasını oluşturmaktadır (Arslan ve Biniş, 2016: 305-306). Elektronik tebligat uygulaması hem Tebligat Kanunu hem de Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenmiştir.

1. BÖLÜM

TEBLİGATIN TEORİK TEMELLERİ

1.1. GENEL ANLAMDA TEBLİGAT

1.1.1. Tebligatın Tanımı, Amacı, Önemi, Niteliği

Tebliğat sözcük anlamı itibariyle bildirim anlamına gelmektedir (Yeşilova, 2013: 3127). Tebliğat terimi, aslen tebliğ sözcüğünün çoğuludur. Tebliğ kelimesi ise, Arapça kökenlidir. Arapça varma, erme, ulaşma manasına gelen buluş kökünden gelmekte olup bildirim ve yazılı bildirme anlamındadır. Tebliğat kanunların öngördüğü şekilde yazılı bildirim ve belgelendirme unsurları taşıdığı sürece tebliğat olarak nitelendirilebilmektedir. Bu iki unsurdan birinin bile mevcut olmaması halinde, tebliğatın yokluğu söz konusu olup kanunun tebliğe bağladığı sonuçların meydana gelmesine engel olmaktadır (Acar, 2016: 159-160). Tebliğat işleminde göze çarpan ilk gaye, bilgilendirme ve belgelendirme olmasına rağmen istikrar ve hukuk güvenliği ilkelerine ulaşmak tebliğatın dolaylı amaçlarından biridir (Tüzüner, 2011: 143).

Hukuki manada tebliğat, hukuki bir işlemin, ilgisinin bilgisine sunulması için yetkili olan makamın, yasa ve yöntemine uygun bir şekilde yazı ya da ilanla yaptığı bildirim işlemidir. Ayrıca tebliğat iddia ve savunma hakkının, hukuki dinlenilme hakkının korunmasını böylelikle adil bir yargılamanın yapılmasını sağlamaktadır (Acar, 2016: 160).

Vergi hukuku alanında ise tebliğ üç farklı anlama gelmektedir. Bunlardan ilki vergilendirme sürecinin bir aşaması olan tebliğdir. İkincisi, vergilendirme işlemleri ile ilgili vesika ve belgelerin mükellef olan kimselere ya da ceza sorumlusu olan kimselere yazı ile bildirilmesi anlamına gelen tebliğdir. Üçüncüsü de vergi hukukunun kaynaklarından olan bakanlık tebliğleridir. İlk iki tebliğ bireysel idari işlemler olarak ele alınırken bakanlık tebliğleri genel düzenleyici işlemler olarak anılmaktadır. Bu açıdan bireysel idari işlemlerin muhatabına bildirilmesi söz konusu iken, genel düzenleyici işlemlerin duyurulması söz konusudur (Karadağ ve İnceci, 2017: 193).

Tebliğin amacı ise genel itibariyle ilgililer hakkında tesis edilen hukuki işlemlerin kendilerine duyurulmasıdır. İlgililer, haklarında tesis edilen bir işlemde haberdar edilme hakkına sahiptirler. Bu hakkın, kişilerin en temel haklarından biri olduğu söylenebilir. Tebliğ, hukukun her alanında karşımıza çıkmaktadır aslında. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilen bir kanunun, ilgili idari makam tarafından hazırlanan bir yönetmeliğin ya da alınan bir bakanlar kurulu kararının ve bunun gibi pek çok işlemin Resmi Gazetede yayımlanması da aslında bir tebliğ işlemidir. Yapılacak bir ihalenin ilgili yerlerde ilan edilmesi, bir sınavın duyuruya çıkarılması farklı nitelikte olsa bile birer tebliğ işlemidir. Dolayısıyla tebliğ işleminin genel anlamdaki amacının, bilgilendirme, duyurma, ulaştırma olduğunu söylemek mümkündür. İdare hukuku açısından da tebligatın amacı, hakkında işlem tesis edilen muhatabın söz konusu işlemde haberdar edilmesini sağlamak, tesis edilen işlemin sonuçlarının doğması ve gereğinin yerine getirilmesi için bildirimini gerçekleştirmektir. Aynı zamanda bir diğer amacının da işleme karşı kanun yollarına başvuruya ilişkin sürelerin başlamasını temin etmektir (Sadıç, 2016: 14-16).

Yargı organları veya idari merciler tarafından alınan kararların hukuki sonuç doğurabilmesi ve bunlara karşı hukuki yollara başvurulabilmesi için tebligat yapılması bir ön koşuldur. Tebligat işlemi, muhatabı bilgilendirilme amacı taşıdığı için önemlidir. Tebligat, önemli bir unsur olduğu için sıkı şekil kurallarına bağlanmıştır (Dalkılıç, 2014: 109).

Kişi hukukunu etkileyen idari işlemlerin hukuki bir nitelik kazanabilmesi için idari işlemin ilgililere tebliğ edilmesi gerekmektedir. Bu açıdan tebliğ hukuki açıdan önemlidir. Bir idari işlemin hukuk dünyasında var olabilmesinin için tebliğ edilmesi şarttır. Tebliğ, hukuk dünyasında sonuç doğurması sebebiyle önemlidir. Tebligat işlemlerinin farklı nedenler ile usulüne uygun olarak yapılmaması ise sorun teşkil etmektedir (Sadıç, 2016: 10-11).

Ülkemizde idari işlemlerin yazılı bildirim de dahil tebligat işlemlerinde uyulması gereken temel ilke ve kurallar, 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve buna dayanılarak çıkarılan Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'de yer almaktadır (Dalkılıç, 2014: 108).

Tebliğ, vergi hukuku açısından da önemli bir yere sahiptir. Vergi borcunun ödenecek duruma gelmesi ve böylece bazı sürelerin başlaması tebliğ işlemine

bağlıdır. Bu bakımdan Vergi Usul Kanunu'nda tebliğle ilgili ayrıntılı ve özel hükümlere yer verilmiştir (Sadıç, 2016: 11).

1.1.2. Hukuki Yönüyle Tebligat

Tebliğ, hukuki bir işlem olmakla birlikte yalnız başına sonuç doğuran bir işlem değil, uygulamaya yönelik olan idari bir işlemdir. İlgili kimseler hakkında hukuki bir sonuç doğuran işlemlerden bilgilendirme amacını sağlayan usuli bir işlemdir. Bu nedenle, tebliğ işlemi ilgililerine duyurulmasına aracılık ettiği asıl idari işlemle ayrılamaz. Sadece tebliğ işlemine ilişkin tebliğ alındısının iptali istemi ile açılan davalarda, tebliğ alındısının yürütülebilir ve kesin bir işlem olmamasından kaynaklı davanın incelenmeden reddine karar verilmektedir (Sadıç, 2016: 3-4).

Anayasa gereği davalarda süre yazılı bildirim tarihinden itibaren başlar. Bahsedilen işlemin usule uygun olarak tebliğ edilmesidir. Kamu gücünü kullanma yetisine sahip ve bundan ötürü kişilerin haklarını ihlal etme ihtimali olan idarenin idari işlemler ile neden olduğu hak ihlallerine karşı tanınan dava açma hakkının kullanılması için tanınan süre yazılı bildirim tarihinden yani işlemin tebliğ tarihinden başlamaktadır (Sadıç, 2016: 4).

1.1.3. Tebligat Türleri

Konusuna göre tebligat türlerini kazai, mali ve idari tebligat olarak üçe ayrılmak mümkündür. Adli, idari ve askeri kaza mercilerince yapılacak tebligat kazai tebligattır. Sayıştay tarafından yapılan tebligat mali tebligattır. Kazai ve mali tebligatın dışında kalan tebligat ise idari tebligattır (Acar, 2016: 160). Tebligatın yapılmasının usulleri ise fiilen elden teslim, ilan ve elektronik olarak üç gruba ayrılmaktadır. Uygulamada sık tercih edilen yazılı şekilde ve elden teslim yoluyla olmaktadır. Bu tebligat şekli de kendi içinde kime, nereye ve ne şekilde yapılacağı hususlarına göre farklılıklar arz etmektedir. Tebligatın genel anlamda posta yoluyla, memur vasıtasıyla, doğrudan doğruya, ilan ve elektronik ortamda ve son olarak yurt dışına yapıldığı bilinmektedir.

1.2. TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE TEBLİGAT

Vergiler devlet harcamalarının karşılandığı, en büyük kaynaktır ve kazanç elde eden tüm gerçek ve tüzel kişiler kazançları üzerinden vergi ödemektedirler (Taştan, 2013: 184). Vergilendirme süreci tarh, tebliğ, tahakkuk ve tahsil olmak üzere dört kademedен oluşmaktadır. Vergi alacağı doğduktan sonra önce hesaplanıp sonra tebliğ edilmektedir. Bu alacağın kesinleşip tahsil edilmesi için usule uygun olarak tebliğ edilmesi gerekmektedir (Sadıç, 2016: 1). Ayrıca vergi tebliğ edilmesiyle beraber dış dünyaya yansıyor mükellef olan kişiler açısından hukuki bir anlam taşır (Özcan, 2017: 177).

Vergi hukukunda önemli bir yere sahip olan tebligat, vergi mükelleflerine vergi ve ceza ihbarnameleri ihbar etmektedir. Dolayısıyla, bu kişiler için idari ve yargısal süreç başlatır. Yapılan tebligat sonrası mükellef olan kişiler, vergi ve ceza ihbarnamelerine ilişkin gereğinin yapılması ve kanun yollarına başvurulması hakkına sahip olur. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu vergilendirme işlemi ile ilgili tebligat işlemine uygulanmakta olan kanundur. Vergi borcunun kesinleşmesi tebligatın usulüne uygun olarak yapılması şartına bağlıdır. İdari ve yargısal sürecin başlamasında belirleyici olan unsur da bu şartın sağlanmasıdır (Görkemli, 2017: 103-104). Tebliğin vergi hukuku açısından amacı, ilgililere haklarında hüküm ifade eden işlemlerin yazıyla ve usulüne uygun olarak bildirilmesi ile verginin ödenmesi gereken noktaya gelmesini sağlamaktır (Sadıç, 2016: 18).

Tebliğ, tarhiyat ve tahakkuk aşamaları arasında köprü görevi görmektedir. Bu sayede vergi ödenecek hale gelmektedir. Tebliğde ortaya çıkan usulsüzlük, kesinleşmiş olan kamu alacağı niteliği kazanamamış vergi borcunu ortaya çıkarmaktadır. Fakat esasa etkisi olmayan şekil hataları, belgelerin hukuki kıymetini kaybettirmesine sebep olmaz (Görkemli, 2017: 104).

1.2.1. Vergi Usul Hukukunda Tebligat Kavramı

Verginin tahakkuku yani ödenebilir duruma gelmesi için tebliğ edilmesi şarttır. Vergi Usul Kanunu'nun 21. maddesi gereğince tebliğin açıklaması, "Vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar

tarafından mükellefe veya ceza sorumlusuna yazı ile bildirilmesidir.” olarak yapılmıştır. Bu kanun kapsamında; tebligat, tarh işleminden sonra gelir ve vergi yükümlüsü olan kimsenin bu vergi hakkında bilgi sahibi olması için yapılan resmi bir işlemdir (Görkemli, 2017: 104). Dolayısı ile tebligat idare açısından bir görev iken, mükellefler bakımından bir hak durumundadır (Bozdoğan, Buyrukoğlu ve Bozdoğan, 2013: 10). Hem mükellef hem idare hem de vergi hukuku açısından çok önemli bir yere sahip olan tebligat, önemli hüküm ve sonuçlar doğurmaktadır. Zamanında tarh edilen bir vergi borcu, tebliğde ortaya çıkan hatalar sebebiyle, tahsil edilemeyebilir. Böylece hazineyi zarara uğratabilir (Yurtsever, 2016: 463).

Yükümlü ya da sorumlu olan kimselerin tarh esnasında hata yapıp yapılmadığı konusunda endişelerinin giderilmesi ve vergi alacağının sonlandırılması için bu kişilerin yapması gereken ödevlerin yerine getirilmesi amacı ile tarh edilen vergi tebliğ ile bildirilmektedir. Ayrıca tarh edilen vergi miktarı bu kişiler tarafından öğrenilerek onaylanmalıdır. Bir diğer amaç ise idari ve yargısal sürecin başlamasıdır. Böylece yükümlü ya da sorumlu olan kimseler bir hakkı ne zaman kazanıp kaybettiğini, bu hakkı hangi süre zarfında kullanması gerektiğini tebligat sayesinde bilmektedir (Özcan, 2017: 177).

Tebligat, vergilendirme işlemiyle ilgili vergi dairesi tarafından belli ödevlerin yerine getirilmesi amacı ile gönderilen belge, yazı ve bildirimlerde de kullanılmaktadır. Hem idari sürelerde hem de yargısal sürelerde muhataplara tebliğin yazılı şekilde yapılması şarttır. Tebliğin konusunu oluşturan belgeler; yoklama ve düzeltme fişleri, vergi dairesi tarafından vergi mükellefi olan kimsenin ödevleri için yapılan bildirimler, takdir komisyonu kararları, inceleme raporları, uzlaşma tutanakları, vergi ve ceza ihbarnameleri şeklindedir. Ayrıca tahakkuk fişinin yanı sıra vergilendirme süreci ile ilgili olup hüküm ifade eden bütün yazılar ve vesikalar adresleri bilinen gerçek ve tüzel kişilere postayla, adresleri bilinmeyenlere ise ilanla bildirilmektedir. Kısacası, tahsil aşamasıyla ilgili tebliğ işlemlerine Vergi Usul Kanunu, vergi uyuşmazlıkları ile ilgili tebliğ işlemlerine de Tebligat Kanunu uygulanmaktadır. Buna ek olarak, Vergi Usul Kanunu’nda hüküm olmayan durumlarda, Tebligat Kanunu’nun genel hükümleri uygulanmaktadır (Görkemli, 2017: 105-107).

1.2.2. Vergi Usul Hukuku'na Göre Tebligat Yapılacak Kişiler

Tebliğ mükellef olan kimselere, bu kimselerin kanuni temsilcilerine, bu kimselerin umumi vekillerine ya da vergi cezası kesilen kimselere yapılmaktadır. Tüzel kişiler açısından bakıldığında tüzel kişilerin başkan, müdür yahut kanuni temsilcilerine yapılır. Vakıf ya da cemaat gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise bu teşekkülleri idare eden kimselere ya da bu teşekküllerin temsilcilerine yapılır. Kamu kurumlarında ise tebliğ en büyük amir ya da amirin yetki verdiği kişiye yapılır. Tüzel kişilerin birden çok müdür ya da temsilcisi olması durumunda bu kişilerden yalnızca birine tebliğ yapılması yeterlidir. Mükellef ya da sorumlu kimseler kendilerine vekil atamışlarsa tebliğ usulüne uygun bir şekilde tayin edilen vekile yapılır. Fakat mükellef kimselere yapılan tebligatlarda mükellef bilgi sahibi olur, vergilendirmeye ilgili belgeleri kontrol eder ve haklarını kullanır böylece tebliğ hukuken geçerli sayılır. Vergi mükellefi, Vergi Usul Kanunu'nun 8. maddesi gereğince "Vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüb eden gerçek veya tüzel kişidir." Vergi mükellefi, vergiyi doğuran olayın kendi şahsında gerçekleşmesi ile vergi borcunu ödemek zorundadır. Ayrıca vergi sorumlusu da aynı kanun maddesi gereği "Verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir." Yani vergi sorumlusu vergiyi doğuran olay kendi şahsında gerçekleşmese de vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir. Devlet alacağıyla ilgili olarak maddi ve şekli ödevler asıl vergi borçlusunu ile beraber üçüncü şahıslardan da istenebilmektedir. Vergi sorumlusundan vergi alacağının ödenmesi ya da şekli ödevlerin gerçekleştirilmesi istenebilmektedir. Kanuni temsilciler ise küçük ve kısıtlı olan gerçek kişilerin, tüzel kişilerin, tüzel kişiliği bulunmayan kuruluşların ve Türkiye'de bulunmayan mükelleflerin vergi ile alakalı ödevlerinin gerçekleştirmekle sorumlu kılınmıştır. Bu kişiler kendilerine verilen ödevleri yerine getirmezse vergi alacağı bu temsilcilerin malvarlığından alınmaktadır. Vergi mükellefi olan kimselerin bilinen adreslerinde bulunamaması halinde ise ikametgah adresinde, görünüşüne göre 18 yaşından küçük olmayan ve açık bir şekilde ehliyetsiz bulunmayan kişilerden ya da işyerlerinde memur ya da müstahdemlerinden birine yapılmaktadır. Veli, vasi ya da kayyum gibi vergi sorumlularının birden çok olması halinde bu kişilerden yalnızca birine tebliğ yapılır. Lakin özellikle yetkili kılınmış biri varsa tebliğ bu kişiye yapılır. Bir başka durum ise vasıtalı tebliğdir. Kara, deniz, hava ve jandarma eratına

yapılacak tebliğlerin, kıta komutanı ya da müessese amiri gibi en yakın üst vasıtasıyla yapılması vasıtalı tebliğdir. Bu tebliğde, üst makamın tebliğe konu olan evrakı tebliğ olunacak kimseye vermediği hallerde, bu durum tebliğ evrakına yazılması şartı koşularak, üst makamın zarar ortaya çıktığı takdirde tazmin sorumluluğunu meydana getirmektedir. Bunların dışında başka bir ülkede olan vergi mükellefi kimselere tebliğ, o ülkenin yetkili makamı aracılığıyla yapılmaktadır. İki ülke arasında anlaşma var ise ya da ülke kanunlarında uygun düzenlemeler mevcutsa, oradaki Türk siyasi memuru ya da konsolosu tebliğ işleminin yapılmasını yetkili makamdaki isteyebilmektedir. Kendisine tebliğ yapılacak kişi Türk vatandaşı ise tebliğ Türk siyasi memuru ya da konsolosu aracılığıyla da yapılabilmektedir. Yabancı ülkede olan kişilere tebliğ edilecek evrak, tebligatı çıkaran merciin bağlı olduğu Bakanlık aracılığıyla Dışişleri Bakanlığına, daha sonra Türkiye elçilik ya da konsoloslukuna gönderilmektedir. Başka memlekette resmi görev yapan Türk memurlarına Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla tebliğ yapılmaktadır. Yabancı ülkede olan askeri şahıslara bağlı oldukları kara, deniz, hava kuvvetleri komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı aracılığıyla tebliğ yapılmaktadır (Görkemli, 2017: 107-113).

1.2.3. Vergi Usul Kanunu'nda Tebligatta Uygulanacak Sıra

Vergi Usul Kanunu'nun 93. maddesi gereğince “Tahakkuk fişinden gayri, vergilendirme ile ilgili olup, hüküm ifade eden bilumum vesikalar ve yazılar adresleri bilinen gerçek ve tüzel kişilere-posta vasıtasıyla ilmühaberli taahhütlü olarak, adresleri bilinmeyenlere ilan yolu ile tebliğ edilir. Şu kadar ki, ilgilinin kabul etmesi şartıyla, tebliğin daire veya komisyonda yapılması caizdir. Vergi işlemlerine ilişkin tebligat öncelikli olarak posta yoluyla ya da vergi memur vasıtasıyla yapılmaktadır. Tebligatın bu iki yolla da yapılamadığı takdirde tebligat ilan yoluyla yapılmaktadır. Vergi Usul Kanunu'na göre tebliğ posta yolu ile, memur vasıtasıyla, dairede ya da komisyonda, elektronik ortamda yahut son olarak ilan yolu ile yapılmaktadır.

Posta Yoluyla Tebliğ Usulü

Bu tebliğ usulünde Maliye Bakanlığı tarafından şekilleri belirlenen özel kapalı zarf içine tebliğ edilecek evrak konularak postaya verilmektedir. Vergi yükümlüsü olan kimselerin bilinen adresine gönderilen mektuplar, posta idaresince muhatabına teslim edildiği tarih itibariyle tebliğ edilmiş sayılmaktadır. Ayrıca tebliği yapacak olan idari makamlarca, söz konusu olan adreslerden en son tarihli ve güncel olan dikkate alınmaktadır.

Memur Vasıtasıyla Tebliğ Usulü

Memur vasıtası ile tebliğe Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Bakanlık tebligatları posta ya da memur eliyle yapabilmektedir. Memur vasıtasıyla yapılacak olan tebliğlerde, tüm tebliğ usullerinde ortak olan şartlar uygulanmaktadır. Bu usule genel olarak acil durumlarda başvurulmaktadır. Bu durumlar ise idarece belirlenmektedir.

Dairede ya da Komisyonunda Tebliğ Usulü

İlgilinin kabul etmesi şartı ile tebliğ, komisyonunda ya da dairede de yapılabilecektir. Bu manada, bahsedilen tebliğ, istisnai bir yöntemdir. Bu yöntemle işlemler daha hızlı yapılmaktadır. Çünkü vergi mükellefi olan kimselere düşünme ya da tavrı alma hakkı tanınmamaktadır. Ayrıca ilan yoluyla tebliğde, ilanda belirtilmek suretiyle ilgili vergi idaresine, direk ya da vekaleten müracaat eden kişilere vergi dairesinde tebliğ yapılmaktadır. İster vergi dairesinde ister komisyonunda tebliğ yapılan muhatap kimsenin, tebligatı teslim aldığına ait imzasının alındığı gün, tebliğ günü sayılmaktadır (Görkemli, 2017: 118).

Elektronik Ortamda Tebliğ Usulü

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından, son zamanlarda sürdürülen mükellef odaklı yaklaşım gereğince, ilgili kimselere yapılacak olan işlemlerin daha çabuk ve daha kolay bir biçimde yerine getirilebilmesi gayesi ile bilişim teknolojileri ve internet etkin bir biçimde kullanılmaktadır. Böylece yeni hizmet seçenekleri ortaya çıkmaktadır (Çimen, 2017: 94).

Mükelleflere tebliğ artık tebliğe elverişli elektronik adresleri vasıtasıyla da yapılabilmektedir. Bu tebliğ usulünde tebliğ, muhatap olan kimsenin elektronik adresine vardığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılmaktadır ve bu

tebliğle ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Bakanlık her türlü teknik altyapıyı kurmaya, kullanmaya, tebliğe elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu getirmeye ve her türlü usul ve esasları belirlemeye de yetkili kılınmıştır (Görkemli, 2017: 118). Elektronik ortamda yapılan tebliğ, diğer tebliğ usullerinin yanı sıra uygulanacak ek ya da tamamlayıcı bir usul değil başlı başına ayrı bir tebliğ usulüdür (Akman, 2016: 271).

İlan Yolu İle Tebligat Usulü

Muhatabın adresinin hiç bilinmediği, bilinen adresin yanlış ya da değişmiş olduğu dolayısı ile mektubun geri geldiği, posta yolu ile tebligatın mümkün olmadığı, başka ülkelerde bulunan kişilere tebliğin imkansız olduğu gibi durumlarda ilan yolu ile tebliğ yapılmaktadır (Görkemli, 2017: 119).

2. BÖLÜM

ELEKTRONİK TEBLİGAT UYGULAMASI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

2.1. TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ELEKTRONİK TEBLİGAT

Devletler toplumsal ihtiyaçları kamu hizmetleri ile karşılamaktadır. Bu kamu hizmetlerinin finansmanı çeşitli yollarla sağlansa da bunlardan en önemlisi ve en büyük paya sahip olanı vergi gelirleridir. Bu sebepten, vergi gelirlerini güvence altına alınması önemlidir. E-devlet uygulamaları sayesinde vergi kayıp ve kaçaklarının önüne geçilmesi, kamu hizmetlerinde kalitenin artırılması ve işlem hızının artırılması imkanı söz konusudur. Maliye Bakanlığı da elektronik devlet uygulamaların en sık ve yoğun olarak kullanıldığı kurumdur (Öz ve Bozdoğan, 2012: 68). Son yıllarda teknolojinin gelişmesiyle, elektronik iletişim, bilgi ve belge işlemlerine yönelik yeni düzenlemeler yapılmıştır (Külcü, Turan, 2013: 297). Türk maliye sisteminde de yeni düzenlemeler ile birlikte kurumlar arası bilgi paylaşımının sağlanması, vergi dairesine gitmeksizin güvenli ve süratli hizmetin sağlanması, doğru ve zamanında bilgi üretiminin sağlanması, personelin etkin ve verimli çalışmasının sağlanması, iş yükünün hafifletilmesi, saydam, verimli ve etkin bir gelir idaresi ve vergi yönetiminin oluşturulması hedeflenmiştir. Ayrıca daha kaliteli, daha tasarruflu ve tarafsız hizmet sunulması, bunlara ek olarak karar ve denetim mekanizmalarında etkinlik de hedeflenmiştir (Beşel ve Çözgezer, 2015: 13-14).

Türk vergi sisteminde elektronik devlet gereği birçok yenilik ve değişim olmuştur. Bunlardan bir tanesi de elektronik tebligat uygulamasıdır (Sadıç, 2016: 62-63). Elektronik tebligat uygulamasının kullanımından kısaca bahsedilirse işleyiş şu şekildedir: Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından mükellef kimselerin şu anda kullandığı internet vergi dairesi sistemi içerisinde tüm mükellefler için hesaplar oluşturulmaktadır, tebligatlar da bu sistem üzerinden muhataplarına ulaştırılmakta ve bir tebligat yapıldığı zaman mükellefin sisteme kayıtlı cep telefonuna ve farklı bir e-posta adresine de bildirim gitmektedir. Böylece mükellefler tebligattan haberdar olmaktadır (Bayram ve Karabalık, 2015: 150).

2.1.1. Elektronik Tebligata Tabi Kişiler

Maliye Bakanlığına verilen yetki ile elektronik ortamda yapılacak tebligata ilişkin teknik altyapıyı kurmuştur. Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından internet vergi dairesi bünyesinde tebliğe elverişli elektronik tebligat adresi oluşturulmuştur. Tebliğ edilmesi gereken elektronik imzalı evrak, elektronik tebligat sistemi kullanılarak muhatabına tebliğ edilebilmektedir. Bu Tebliğ usulü ile birlikte tebliğe elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu olan ve kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılabilecek olanlar;

a) Kurumlar vergisi mükellefleri

b) Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar (Kazançları basit usulde tespit edilenlerle gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler hariç)

c) İsteğe bağlı olarak kendilerine elektronik tebligat yapılmasını talep edenlerdir.

Bu kişiler, tebliğle belirlenen sürelerde bildirimde bulunup elektronik tebligat adresi almak ve elektronik tebligat sistemini kullanmak zorundadırlar. Bu mükelleflerin dışında kalan ve kendilerine elektronik tebligat yapılmasını talep eden kişiler de sistemden isteğe bağlı olarak yararlanabileceklerdir (Yıldız, 2015: 14-15).

2.1.2. Elektronik Tebligata İlişkin Yükümlülükler

2.1.2.1. Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Yükümlülükleri

Bu sistemi kullanma zorunluluğu olan kurumlar vergisi mükellefleri 01.01.2016 tarihine kadar “Elektronik Tebligat Talep Bildirimi (Şirketler ve Diğer Tüzel Kişiler İçin)” ni kurumlar vergisi bakımından bağlı buldukları vergi idaresine vermeleri gerekmektedir. Bu kişiler, bildirim kanuni temsilcileri ya da özel yetkilendirdikleri kişiler vasıtasıyla direk teslim edeceklerdir. Bu usulde getirilen zorunlulukların başladığı tarihten sonra mükellefiyeti oluşan kurumlar vergisi mükellefleri ise işe başlama tarihini takip eden 15 gün içerisinde Elektronik

Tebliğat Talep Bildiriminde bulunmak zorundadır. Yapılan başvurunun değerlendirilmesi sonucunda, gerekli şartları sağlayan mükelleflere internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi verilecektir (Yıldız, 2015: 15).

2.1.2.2. Gelir Vergisi Mükelleflerinin Yükümlülükleri

Elektronik tebliğat sistemini kullanmak zorunluluğu bulunan gelir vergisi mükelleflerinin, 01.01.2016 tarihine kadar “Elektronik Tebliğat Talep Bildirimi (Gerçek Kişiler İçin)” ni internet vergi dairesinde elektronik ortamda doldurup bu sistemi kullanmaya başlamaları gerekmektedir. Bu kişiler, bildirim bizzat kendileri ya da yetkili kılınan kişiler vasıtasıyla gelir vergisi bakımından bağlı oldukları vergi dairesine verebilirler. Bu kişilere internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi verilmemektedir. Bu kişiler sisteme her giriş yaptığında sistem tarafından kimlik doğrulaması yapılacaktır. Gerekli şartları taşıması halinde vergi dairesine bizzat ya da vekili vasıtasıyla başvuran gerçek kişi mükelleflerin başvuruları değerlendirilecek ve şartları taşıması halinde mükelleflere internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi verilecektir. Tebliğde getirilen zorunlulukların başladığı tarihten sonra mükellefiyeti oluşan gelir vergisi mükellefleri, mükellefiyet tesisi esnasında bizzat ya da elektronik tebliğat sistemi ile ilgili işlemleri yapmaya yönelik yetkili kılınmış kişiler vasıtasıyla bildirim doldurup ilgili vergi idaresine vermek zorundadır (Yıldız, 2015: 15-16).

2.1.2.3. İsteğe Bağlı Olarak Elektronik Tebliğat Kapsamında Olanların Yükümlülükleri

Zorunluluk kapsamına girmeyen fakat isteğe bağlı olarak kendilerine elektronik tebliğat yapılmasını talep eden tüzel kişiler ile tüzel kişiliği bulunmayan teşekküller katma değer vergisi ya da gelir (stopaj) vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesine başvuruda bulunarak sistemi kullanabilme hakkına sahiptirler. Aynı şekilde, zorunluluk kapsamına girmeyen gerçek kişi muhatapların, internet vergi dairesi aracılığıyla başvurarak ya da ikametgahlarının bulunduğu yer

vergi dairesine bizzat ya da elektronik tebligat sistemi ile ilgili işlemleri yapmaya yönelik yetkili kılınmış kişiler vasıtasıyla başvuruda bulunarak sistemi kullanmaları mümkün kılınmıştır (Yıldız, 2015: 16).

2.1.2.4. İnternet Vergi Dairesinden Bilgi Edinme

Elektronik tebligat uygulamasından önce uygulamaya başlanan KEP ile elektronik tebligat uygulamasının kapsamındaki mükellefler farklılık arz etmektedir. Bu sebepten KEP sistemi kapsamındaki kişilerin elektronik tebligat uygulamasından yararlanabilmesi için ayrıca elektronik tebligata ilişkin kullanıcı adı, şifre, parola gibi bilgileri almaları gerekmektedir (Arslan ve Biniş, 2016: 313).

Bu sistemini kullanmak için Elektronik Tebligat Talep Bildirimi ile beraber bildirimde bulunan mükelleflere vergi dairesi tarafından, müracaat esnasında sistemden üretilen internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifreyi içeren kapalı bir zarf ile verilmektedir. Teslim tutanağı düzenlenip tarih konularak imzalanmaktadır. Düzenlenen teslim tutanağı ile beraber Elektronik Tebligat Talep Bildiriminin birer nüshası mükellefin dosyasında saklanmaktadır (Yıldız, 2015: 16).

2.1.3. Muhataplarına Elektronik Tebligat Gönderilmesine İlişkin İşleyiş

Öncelikle tebliğ edilmesi gereken evrak, elektronik imza ile imzalanır. Vergi dairesi adına Başkanlık tarafından tebliğ yapılacak muhatabın elektronik tebligat adresine iletilir. İnternet vergi dairesi üzerinden elektronik tebligat sistemine erişilebilir. İnternet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresine sahip olan gerçek ve tüzel kimseler şifreleriyle birlikte elektronik tebligat adreslerine ulaşabilir. İnternet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi olmayan gerçek kişiler ise sisteme her girişte yaptıklarında kimlik doğrulaması ile adreslerine erişebilirler. Elektronik imzalı olan tebliğ evrakı, muhatabın elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılır (Yıldız, 2015: 16-17). Örneğin, elektronik tebligat, elektronik tebligat adresine 01 Eylül tarihinde ulaşmış ise, tebligat, 06 Eylül'de yapılmış sayılmaktadır (Yılmaz, 2013: 3183).

İşlem zaman bilgisi eklenmek suretiyle olay kayıtları arşivlerde otuz yıl süre ile erişilebilir bir biçimde saklanmaktadır. Başkanlık tarafından hesaba erişim bilgilerinin iletimi ile sisteme erişimin güvenli bir biçimde gerçekleşmesi için gerekli olan önlemler alınacaktır. Talep edilmesi durumunda ise bu tebligatla ilgili delil kayıtları ilgilisi olan kimseye ya da yetkili mercilere sunulmaktadır (Yıldız, 2015: 17).

2.1.4. Elektronik Tebligat Yükümlülüğünün Sona Ermesi

Tüzel kişiler için ticaret sicil kaydının silindiği tarihi itibariyle, gerçek kişilerde ise ilgili kişinin ölümü ya da gaipliğine karar verildiğinin idare tarafından tespit edildiği durumlarda ölüm/karar tarihi itibariyle resen elektronik posta adresi kapatılır. Ayrıca mirasçıların bağlı olunan vergi idaresine başvurması halinde ölen ya da gaipliğine karar kırılan kişinin de elektronik tebligat adresi kullanıma kapatılır. İster zorunlu ister isteğe bağlı olarak elektronik tebligat sistemine dahil olanların yukarıda sayılan durumlar dışında sistemden çıkmaları mümkün değildir (Yıldız,2015: 17).

2.1.5. Elektronik Tebligat Alan Muhatabın Sorumluluğu ve Cezai Hükümler

Elektronik tebligat alan muhatap kimse;

- Elektronik Tebligat Talep Bildirimini süresi içinde, tam ve doğru biçimde vergi dairesine beyan etmek,
- Beyan edilen bilgilerde oluşacak değişiklikleri öncesinde ya da en geç değişiklik tarihinde vergi dairesine haber vermek,
- Elektronik Tebligat Talep Bildirimindeki bütün koşullara bağlı kalmak,
- Sistem kullanımına ilişkin kendisine verilmiş olan kullanıcı kodu, parola ve şifre gibi bilgilerini korumak, üçüncü kişilerle paylaşmamak ve başkasına kullandırmamak,

- Sistemin kullanımıyla ilgili kendisine verilmiş olan kullanıcı kodu, parola ve şifre gibi bilgilerin istenilmeyen şekilde üçüncü kişilerin eline geçtiğini tespit ettiği zaman hemen vergi dairesine bilgi vermek ile yükümlü bulunmaktadır.

Yukarıda sayılan yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden kaynaklı hukuki sonuçlar muhatabın sorumluluğundadır. Tüm bu bildirimler vergi dairesine ulaştığı anda sonuç doğurmaktadır. Elektronik tebligat sistemine dahil olması zorunlu olanlardan bu Tebliğ ile getirilen yükümlülükler uymayanlar için Vergi Usul Kanununun 148, 149 ve mükerrer 257. maddeleri gereğince, Vergi Usul Kanununun Mükerrer 355. maddesindeki cezai müeyyide uygulanır. Ceza uygulamasının sonunda re'sen oluşturulan internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parolası ve şifresi gerçek kişilerde mükellefe, tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise doğrudan kanuni temsilcisine tebliğ edilir. Böylece elektronik tebligat adreslerine tebligat gönderimine başlanılır (Yıldız, 2015: 17-18).

2.2. ELEKTRONİK TEBLİGATIN TÜRK VERGİ SİSTEMİNE GETİRDİKLERİ

Kişiler ve kurumlar arasında gerçekleştirilen tüm ilişkilerin alt yapısını, bilgi ve iletişim teknolojileri oluşturmaktadır. Ayrıca bilgi ve iletişim teknolojileri, kişi ve kurumların arasındaki bu ilişkinin eskiye nazaran daha hızlı, daha sağlam temeller üzerinde gerçekleşmesini sağlamaktadır. Hiçbir kişi ya da kurum, gerçekleşen bu büyük değişime karşı direnememektedir (Bayraktar ve Yıldırım, 2017: 96).

Vergileme alanında globalleşme ve yaşanan teknolojik gelişmeler etkisini göstermektedir. Vergi idarelerinin de çağa ayak uydurması bir zorunluluk haline gelmiştir. Verimlilik, etkinlik ve hizmet kalitesini temel alan sonuca odaklı ve hesap verme sorumluluğunu esas alan yeni bir yönetim felsefesi kamu alanında da hâkim olmaya başlamıştır. Devletler için daha az maliyetli ve daha etkin çalışan bir kamu yönetim mekanizması zorunlu bir gereksinim haline gelmiştir (Şakar, 2011: 70).

Tebliğatin fiziki ortamda gönderilmesi esnasında meydana gelen vakit kaybı, tebligat evrakının kayıplara karışma olasılığı, ilgilinin mevcut adresinin belirlenememesi, muhatap tarafından kasıtlı şekilde adresin değiştirilmesi gibi sebeplerle tebliğ işleminin gerçekleştirilememesi ya da gecikmesi sebebi ile yaşanan

olumsuzlukları ortadan kaldıracak bir çözüm yolu olarak elektronik tebligat kavramı ortaya çıkmıştır (Tepedenli, 2015: 62)

2.2.1. Zaman Tasarrufu

Ülkemizde tebligata ilişkin temel kanun olan Tebligat Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile beraber yargılama aşamasında yapılan tebligat işlemleri ile ilgili olarak birçok problem ortaya çıkmıştır. Davaların fazla zaman almasının en önemli nedeni olarak da tebligat sisteminin çok yavaş ilerlemesi gösterilmektedir (Torun, 2016: 651-652). Elektronik tebligatın sağladığı en önemli avantajlardan biri de zaman tasarruftur. Bu sistem sayesinde, uzun zaman alan tebligat işlemi saniyeler içinde yapılabilmektedir. Vergi sistemimiz açısından da tebligatın elektronik ortamda yapılması önemli bir zaman tasarrufu sağlamaktadır.

Ayrıca e-tebligat uygulamasıyla birlikte tebliği geciken trafik cezaları, HGS ve OGS kaçak geçiş cezaları ve vergi borçlarının önüne geçilebileceği düşünülmektedir (Sadıç, 2016: 63).

2.2.2. Hızlı ve Etkin İşleyiş

Türkiye'de e-devlet ile ilgili önemli gelişmeler yaşanmıştır. Türk vergi sisteminde de geliştirilen bazı projeler ile birlikte saydam, verimli, etkin, kurumlar arasında bilgi ve uygulama değişimini sağlayan bir gelir idaresi hedeflemektedir. Aynı zamanda vergi dairesine gelmeksizin süratli ve güvenli hizmet vermeyi sağlayan altyapı oluşturmak hedeflenmektedir (Şakar, 2011: 71).

Elektronik tebligat elektronik iletişimin bir parçasıdır. Diğer yöntemlerle kıyaslanırsa elektronik iletişim pratik ve düşük maliyetli bir yöntemdir. Elektronik iletişim araçlarının ve internetin yaygın olarak kullanılması, günümüzde her açıdan çabukluk ve kolaylık sağlamaktadır (Börü, 2012: 405-406). Dolayısıyla elektronik tebligat uygulaması da hız ve kolaylık sağlamaktadır.

Elektronik ileti kullanımında karşılaşılan önemli sorunlardan birisi de reklâm ya da başka içerikli istenmeyen mesajlardır. KEP sisteminin hayata geçmesiyle birlikte kötü içerikli mesajlara da engel olunması amaçlanmıştır. Kısacası, KEP uygulaması sayesinde daha etkin, daha verimli, çevreci ve az maliyetli elektronik haberleşme ortaya çıkacağı öngörülmüştür. Aynı zamanda KEP sistemiyle birlikte kurumlar arasındaki kayıtlı iletişimin güvenilir hale gelmesi ve arşivlemede ortaya çıkan sorunlara çözüm bulunması hedeflenmiştir (Akleyek, Yıldırım ve Tok, 2011: 716).

Kısacası tebligat kağıtsız ortamda, saniyeler içinde gerçekleşmektedir. Elektronik tebligat ile dosyanın çabuk ve sağlıklı bir şekilde tamamlanması sağlanmaktadır (Tüzüner, 2011: 155). Ayrıca harcanan emeklerin en aza inmesi ile birlikte kaynaklar daha etkin kullanılacaktır (Tamtürk, 2017: 853).

2.2.3. Davaların Kısa Sürede Tamamlanması

Tebliğat sisteminin çok yavaş bir şekilde işlemesi adli yargıdaki davaların uzun sürmesinin en büyük sebebi olarak gösterilmektedir (Tüzüner, 2011: 142). Tebliğ gibi vergiye yönelik yön verici ve açıklayıcı bilgilerin taraflara geç ulaşması ya da kanunen belirtilen zamanın bitmesine az bir vakit kala gelmesi sebebiyle yapılan işlemlerde zorluklar ortaya çıkmaktadır (Egeli ve Diril, 2014: 39).

Yargılamanın her aşaması elektronik ortamda yapılabilirse uygulamadaki hız daha belirgin hale gelecektir (Kaplan, 2003: 217). Elektronik tebligat uygulaması ile beraber tebligatların çok kısa sürelerde iletilmesinden dolayı davaların da daha kısa sürelerde tamamlanması söz konusu olmaktadır.

2.2.4. Masrafları Azaltması

Hem para tasarrufu hem de iş gücünden tasarruf açısından elektronik tebligat potansiyeli en yüksek tebligat yöntemidir (Tüzüner, 2011: 155). Elektronik tebligat ile postaya evrak verilmeyeceğinden dolayı bir masraf kalemi eksilmektedir. Ayrıca yazışmalar anında gerçekleştirilebilmektedir (Tamtürk, 2017: 853).Gelir İdaresi

Başkanlığı'nın klasik tebligat yöntemleri yerine e-tebligatlar göndermesi sayesinde tasarruf sağlanacağı düşünülmüştür (Sadıç, 2016: 63).

Yargılama giderlerinde de tasarruf sağlayabilmenin en belirgin nedeni tebligatları elektronik ortamda yapmaktır. Hızlı ve güvenilir oluşunun yanı sıra maliyetinin düşüklüğü de göz önünde bulundurulduğunda bu uygulama önemini artırmaktadır. Bu nedenle elektronik tebligat uygulamasının kullanımının giderek artması, davaların çok az maliyetle ve en kısa sürede sonuçlandırılması sağlamaktadır. Böylelikle adil yargılanma hakkının da önemli bir parçası olmaktadır (Varol ve Baştürk, 2015: 271).

2.2.5. Kırtasiye Masraflarını Azaltması

Kâğıt ortamında yapılan bildirimlerde, çevreye ve ekonomiye olan zarar göz ardı edilemez. Bu tarz bildirimler için ağaçlar yok edilmekte ve çevreye ciddi zarar verilmektedir. Bu tipte sorunlar elektronik ortamda yapılan tebliğler için geçerli değildir (Akleyek, Yıldırım ve Tok, 2011: 716).

Hem elektronik tebligat hem de kayıtlı elektronik tebligat sistemi sayesinde kağıt masrafı, yazıcı masrafı, kartuş masrafı, toner masrafı, elle imza atma, postalama ya da bizzat evrak teslimatı gibi işlemler ortadan kalkmaktadır. Bu sayılanlara ek olarak, hem kamu kurumları ve muhatapları için hem de özel sektörde faaliyet gösteren firmalar için 7/24 mekandan bağımsız iş yapma imkanı sağlanması ile iş yapış biçimleri değişmekte, maliyetler azalmakta ve verimlilik artmaktadır (Bayram ve Karabalık, 2015: 152).

E-tebligat uygulamasının ayrıca çevreci bir niteliği söz konusudur. Bunun en önemli nedeni öncelikli olarak kağıt masrafını azaltması sebebiyle ağaçların kesilmesini engellemesidir. Çünkü kullanılan kağıtların geri dönüşüme gitmesi çoğu zaman mümkün olmamaktadır. İkinci sebep ise yazıcı ve toner masrafını azaltması ve bu sayede kullanılan kimyasalları azaltmasıdır. Üçüncü nedeni ise klasik usullerde yapılan tebligat işlemlerinde tebliğ evrakının taşınması gerektiğinden fosil yakıtları sebebiyle ortaya çıkan çevre kirliliğini engellemesinden kaynaklıdır. E-tebligat ve KEP uygulamaları sayesinde kağıt, yakıt ve mürekkep kullanımının önüne geçilerek

ekolojik dengenin korunmasına katkılar sağlanmaktadır (Varol ve Baştürk, 2015: 272).

2.2.6. Doğruluk ve Güvenilirlik

KEP teknik olarak güven sağlamak ile birlikte, KEP'i normal güvenli e-imza ile imzalanmış belgelerden ayırt eden en önemli özellik, bu iletilerde, belgenin kimler arasında ve ne zaman iletildiği ile o belgenin içeriğinin kaydını tutan noter gibi yetkili üçüncü bir kişinin varlığıdır. Bahsedilen üçüncü şahıs, Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı olarak anılmaktadır. Taraflar arasında imzayı inkâr etme, yok sayma, belge içeriğine itiraz etme durumunda bu üçüncü şahıs ortaya çıkmaktadır. Yani KEP sisteminin, elektronik belgelerin bir nüshasının, tercihe bağlı olarak, güvenli ve yetkili üçüncü şahıslara elektronik ortamda iletilmesi ile kayıt altına alması, kağıt ortamında noter tarafından onaylanan yahut düzenlenen sözleşmelerin bir nüshasının notere ibrazına benzemektedir (Civelek ve Turan, 2010: 6). Kullanılan kayıtlı elektronik posta sistemi, ticari, idari ve hukuki yazışmalarda belgeyi gönderildiği şekliyle saklayan, yasal geçerliliği söz konusu olan güvenli bir sistemdir (Akkaya, 2015: 46).

Ayrıca kullanıcı kodu, parola, şifre ya da kimlik doğrulama bilgileri girilmesi sonrasında elektronik tebligata ulaşılması bu uygulamayı doğru ve güvenli bir uygulama yapmaktadır.

2.2.7. İdare ve Mükellef Arasındaki İletişimin Daha Şeffaf, Hızlı ve Sağlıklı Olması

E-maliye uygulamaları ile birlikte kamu kurumları arasında bilgi paylaşımının sağlanması, mükellef olan kimselerin daireye gitmesine gerek kalmaksızın güvenli ve çabuk hizmet sunumunun gerçekleştirilmesi, iş yükünün hafifletilmesi, personeli daha verimli etkin çalıştıran vergi yönetimi hedeflenmektedir. Vergilendirmeye ilgili işlemlerde tek bir sistemin kullanılması gerek vergi idaresi gerek meslek mensupları gerekse mükellef açısından karmaşıklığı

önleyip sade, anlaşılır, pratik bir işleyiş sağlar. Ayrıca bilgi ve belgelerin ilgili kişiler tarafından kullanımı kolaylaşmaktadır. Dolayısıyla ihtiyaç duyulan belge ve bilgilere çabuk ve istenilen zamanda erişilmesi ile bürokrasi ve kırtasiye en düşük seviyelere gerilemektedir (Çimen, 2017: 104). Yani elektronik tebligat sistemi ile idare ve mükellef arasındaki iletişim, yaşanan teknolojik gelişmeler beraberinde daha saydam, saniyeler içinde gönderilmesi nedeniyle daha hızlı ve bu sebeplerle daha sağlıklı olmaktadır.

2.2.8. Bilgi Güvenliği ve Kişisel Verilerin Korunması

Bilgi güvenliği kağıt-kalem ortamından elektronik ortama geçiş ve verilerin taşınıp, depolanmasıyla beraber önem kazanmıştır. Ülkemizde internet kullanımının artması, klasik posta yerine daha çok elektronik posta kullanımının tercih edilmesi sebebiyle bu ortamlardaki güvenlik sorununa önem verilmesi gerekmektedir.

Kayıtlı Elektronik Posta sistemi bir elektronik postanın; ne tarihte, kimden ya da hangi hesaptan gönderildiği ve kabul edildiği, hangi zaman diliminde e-posta kutusuna teslim edildiği ve okunduğu bilgileri ile hukuki bir ispat oluşmaktadır (Bayram ve Karabalık, 2015: 145). Bu sebeplerle uygulamanın bilgi güvenliğini sağladığını ve kişisel verileri koruduğunu söylemek mümkündür.

2.2.9. Kolaylık

Teknolojinin yoğun bir şekilde kullanılmaya başlaması ile hayatın kolaylaştığı bir gerçektir (Tamtürk, 2017: 852). Son yıllarda sürdürülen çalışmalar neticesinde, muhasebe alanında bilgi ve iletişim teknolojileri ile entegrasyon artmıştır. Yapılan işlemler bilgisayar ve internet ortamına kaymıştır. Elektronik tebligat uygulaması da bilgi ve iletişim teknolojilerinin muhasebe alanındaki güncel uygulamalarından biri olarak gösterilebilmektedir. Böylelikle muhasebe alanında lazım olan tüm belgeler elektronik ortamda hazırlanıp gönderilmektedir. Kayıtların bu sistemde daha düzenli tutulmasının yanı sıra rekabet gücünün ve verimliliğin artması da önemli unsurlardır (Bayraktar ve Yıldırım, 2017: 97). Kısacası gerek

zaman tasarrufu sağlaması gerek güvenli bir uygulama olması nedeniyle elektronik tebligatın genel anlamda büyük bir kolaylık sağladığı inkar edilemez.

2.2.10. İşçilik, Veri Güvenliği ve Arşivlemede Kolaylık

İnternetin yoğun kullanımı ile bürokrasinin hantallığı ortadan kaldırılabilmektedir. E-devlet uygulamaları ile beraber işler kolaylaşmakta, devlet kapısında uzayan kuyruklar kaybolmaktadır. Dolayısıyla az personel ile çok iş yapmak söz konusu olmaktadır. Rutin işlerin azalmasıyla birlikte memurların mesai saatleri daha verimli geçmektedir (Tamtürk, 2017: 852).

Vergisel işlemlerinin hepsinin bilişim teknolojileri ile otomasyona geçirmeyi hedefleyen vergi dairesi iş yükünü hafifletmeyi , çalışmalarında verimi ve etkinliği artırmayı ayrıca bilgisayar ortamında elde edilen verilerden ayakları yere basan bir karar destek ve yönetim bilgi sisteminin oluşmasını planlamıştır (Şakar, 2011: 71).

Bilgi ve iletişim teknolojileri, muhasebe işlemlerinde de çok önemli roller üstlenmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri, toplanan verilerin kaydı, saklanması, yeni bilgilerin üretimi, bunların erişimin sağlanması, kaydı ve ilgililere ulaşması hususunda etkindir (Bayraktar ve Yıldırım, 2017: 97).

Elektronik tebligat yönteminde arşivleme açısından klasik dosyalama sistemine karşın istenen bilgiye çok daha kısa yoldan erişim mümkün olmaktadır (Tamtürk, 2017: 853). Bu gibi faktörler uygulamanın işçilik açısından, vergi güvenliği açısından ve arşivleme açısından kolaylık sağladığını göstermektedir.

2.2.11. Yargı Sürecinde İşlerlik

Kişilere fiziki tebligat sistemiyle ulaşılamaması ülkemizde muhakemelerin uzamasının temel sebebidir. Dolayısı ile fiziki tebligat yerine e-tebligat sisteminin benimsenmesinin davaların kısa zamanda bitirilmesine ve adil bir yargılanmanın gerçekleşmesine önemli katkılar sağlar (Varol ve Baştürk, 2015: 267).

Vergi hukukunda idare ve mükellef arasında hukuki bir ilişki vardır. Bu ilişkiden kaynaklı bazı hak ve ödevler ortaya çıkmaktadır. Mükellef olan kimseler vergi borcunu süresinde ödemekle, beyanname verme ve defter tutma gibi bazı ödevleri yerine getirmekle görevlidir. Bu ödevlerin dışında mükellef yapılan işlemlerin haksızlığını ileri sürebilmek için yargı mercilerine başvurma hakkına sahiptir. Mükellefin tüm bu hak ve ödevlerden haberdar olması gerekir. İdarenin de alacağını tahsil etmek için mükellefi haberdar etmesi gerekmektedir. Aksi durumda ileride alacağın zamanaşımına uğraması gibi sonuçlar ortaya çıkabilmektedir. Vergisel işlemlerde tarh aşamasından sonra tebliğ gelir. Yükümlünün vergiden bilgisinin olması için tarh işleminin şahsına tebliğ edilmesi gerekmektedir. Bu bildirim sonrasında tebliğ işleminin muhatabı ya borcu kabullenip öder ya da işlem hakkında yasal itiraz haklarını kullanır. Bu durumda muhatap açısından idari ve yargısal sürecin başlaması tebliğ işlemi sayesinde gerçekleşmektedir. Bu açıdan usule uygun gerçekleştirilen tebliğin hem mükellef hem de idare tarafından farklı sonuçları söz konusu olmaktadır. Bunlar hem idari ve yargısal sürelerin başlaması açısından, hem verginin tahsili açısından hem de zamanaşımı üzerindeki etkisi bakımından değişiklik göstermektedir. İdari ve yargısal süreler açısından bakıldığında vergilendirme işlemlerine ilişkin hususların tebliği ile beraber idari ve yargısal süreler işlemeye başlamaktadır. İdari eylem ve işlemlerin uzun bir vakit uyuşmazlık çıkarması ve bir davaya konu olması olasılığı, vergilendirme işlemlerinin uzun süre işleyememesi ve sekteye uğraması durumuna sebep olmaktadır. Bu durumun önüne geçebilmek için vergi hukuku açısından da bir uyuşmazlığın yargı merciine getirilip dava konusu edilmesi için belli bir süre tayin edilmiştir. Bu aynı zamanda başvurulacak idari yollar açısından da söz konusu olmaktadır. Vergi mahkemeleri, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalara bakmakla görevli mahkemelerdir. Vergi mahkemeleri için genel dava açma süresi 30 gündür. Bu süre ilgisine dava konusu edilebilecek işlemin tebliğ tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlamaktadır. Yani usule uygun olarak gerçekleştirilen bir tebliğ işlemi sonrası o işleme karşı dava açma süresi işlemeye başlamaktadır. Kanunda öngörülen süre geçirildiği halde dava açma hakkı kaybedilmektedir. Ayrıca davanın bu sürenin son gününün mesai saati bitimine kadar açılması gerekmektedir. Usulüne uygun olarak yapılan tebliğ işlemi tahakkuk aşamasına geçişin başlangıcını oluşturmaktadır. Eğer tebliğ işlemi sonrasında hiçbir itiraz yoluna gidilmemiş ve dava açılmamışsa verginin tahakkuku

ve kesinleşmesi gerçekleşmektedir. İtiraz ya da dava açma yollarına başvurulmuşsa verginin tahakkuku ve kesinleşmesi ertelenmektedir. Bu bakımdan usule uygun yapılmayan bir tebliğ işlemi söz konusu ise bu tebliğ işlemi dayanak alınarak vergi tahakkuk ettirilirse bu tahakkuk işlemi de sakat olacaktır. Bu nedenle bu sürecin sorunsuz işlemesi ve verginin tahakkuk etmesi için tebliğin usule uygun yapılması gerekmektedir. Tahsil aşamasında yapılan yanlışlıklar yargısal denetime tabi olabilmektedir. Bu yargısal denetimde vergilendirme işlemlerinin ve bu işlemlerden tebliğin de usule uygun gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği de incelenmektedir. Bu bakımdan tahsil işleminin hukuka uygunluğu da tebliğ işleminin sorunsuz gerçekleştirilmesine bağlanmıştır. Zamanaşımı bakımdan vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden takvim yılının başından başlayarak beş yıl içinde gerçekleştirilen usule uygun tebliğ ile verginin zamanaşımına uğraması engellenmektedir. Aksi halde tebliğ gerçekleştirilmezse ya da gerçekleştirilen tebliğ usule aykırı olursa vergi alacağı tarh zamanaşımına uğramaktadır. Ayrıca vergi dairesince matrah takdiri için takdir komisyonuna başvuru yapılması, zamanaşımını durdurmaktadır. Duran zamanaşımı mezkûr komisyon kararının vergi dairesine tevdiini takip eden günden itibaren kaldığı noktadan işlemeye devam etmektedir. Fakat işlemeyen süre her hâlde ve takdirde bir yıldan fazla olamaz. Bunların dışında amme alacağının vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren beş yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğramaktadır. Burada da tahsil zamanaşımının dolmaması için kesinleşen bir vergi alacağının beş yıl içinde tahsil edilmesi gerekmektedir. Kanununun 103. maddesinde tahsil zamanaşımını kesen hallere yer verilmektedir. Bunlardan bir tanesi de ödeme emrinin tebliğidir. Usule uygun ödeme emri tebliğ edilirse tahsil zamanaşımı kesilecek ve yeniden işlemeye başlamaktadır. Bu bakımdan ödeme emrinin tebliğinin usule uygun gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Tebliğ usule aykırı olduğu takdirde zamanaşımının dolmasına neden olabilmektedir. Kanunen bir alacağın ister tarh zamanaşımı ister tahsil zamanaşımına uğramaması için belirlenen süreler içerisinde tebliğ edilmesi gerekmektedir. Aksi halde amme alacağı zamanaşımına uğrayacağından rızaen ödeme dışında tahsili mümkün olmamaktadır. İhbarnamelerin ya da ödeme emirlerinin usule aykırı tebliğ edilmesi ise zamanaşımı süresinin dolmasına engel olmamaktadır. Bu bakımdan belirlenen zamanaşımı süreleri içinde ihbarname ve ödeme emirlerinin tebliğinin usule uygun olarak yapılması gerekmektedir (Sadıç, 2016: 79-85).

Genel anlamda tebligat, yargılama için öngörülen makul sürenin aşılmasına neden olacak bir unsurdur. Tebligatın hazırlanması ve gerçekleştirilmesi ile ilgili savcı, hakim ve yazı işleri personelinden kaynaklı, PTT görevlilerinden kaynaklı, muhtarlıklardan kaynaklı gecikmeler olabilmektedir (Demirkol, 2012: 118). Elektronik posta yoluyla tebligat uygulanmasına başlanması, yargılamanın işleyişine ivme katarak taraf olan kimselerin bu süreç ile ilgili daha kolay ve çabuk bilgi sahibi olmalarına yardımcı olmaktadır (Börü, 2012: 410).

2.2.12. Sorunların Asgari Düzeyde Olması

Elektronik devlet uygulamaları, vatandaşların sadece bilgiye erişmelerini sağlamakla kalmayıp ayrıca kamu hizmetlerinin elektronik bir yapı içinde görülebilmesini, vatandaşların kendileri hakkındaki bilgileri yine kolay ve sorunsuz bir biçimde kamunun yetkili birimlerine aktarabilmesini de sağlamaktadır (Öz ve Bozdoğan, 2012: 72).

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından eski usulde yapılan tebliğ işlemlerinde yaşanan problemlerin aşılması ve mükelleflere en kısa zamanda e-posta adreslerini kullanarak tebligat yapılması elektronik tebligat uygulamasının kullanılmaya başlanması ile ortaya çıkmıştır (Bayraktar ve Yıldırım, 2017: 102).

E-tebligat uygulamasının beraberinde muhatap kimselerin tebligatı alamadıklarını iddia etmeleri KEP sistemi sayesinde artık imkansızdır (Varol ve Baştürk, 2015: 273). Bahsedilen unsurlar sayesinde elektronik tebligat uygulamasının sorunları en az seviyeye indirdiğini söylemek mümkündür.

2.2.13. Uyuşmazlıkların Giderilmesi

Vergi uyuşmazlıkları, genel anlamda; vergi mevzuatının gerektiği gibi uygulanmaması ya da yanlış uygulanması, vergiyi doğuran olay, mükellefiyet, tarh, tebliğ, tahakkuk, tahsil ve ceza uygulaması sırasında tarafları karşı karşıya getiren bireysel idari işlemlerden kaynaklanmaktadır (Akkaş, 2013: 130).

Uzlaşma talebinin ise vergi ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı olarak yapılması gerekir. Uzlaşma bir vergi ödevi değildir. Bu yüzden mücbir sebep hali söz konusu süreyi uzatmamaktadır. Burada da uzlaşmaya başvurma hakkının kullanılmasına ilişkin sürelerin işlemeye başlaması tarh işlemine ilişkin ihbarnamenin usule uygun tebliğ edilmesi ile başlamaktadır (Sadıç, 2016: 80-81).

E-devlet uygulamaları ile beraber, bir evrakın kamu kurumuna vardığı esnadan itibaren, yetkili kişiler tarafından herhangi bir vakitte, nerede ve ne kademedede olduğunun elektronik ortamda bilinmesi ve izlenmesine ek olarak konusuna, ilgisine ya da diğer herhangi bir kritere göre elektronik ortamda evveliyat arama ve inceleme yapılabilmesine imkan sağlayan yapısı sayesinde ortaya çıkabilecek sorunları, uyuşmazlıkları çözmeye önemli yere sahiptir (Öz ve Bozdoğan, 2012: 72).

Elektronik tebligat uygulaması da diğer tebligat türlerine kıyasla daha çabuk ve daha sağlıklı iletilen bir tebligat türü olmasından kaynaklı ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkları gidermede etkili bir yöntemdir.

2.2.14. Hak Kayıplarının Minimum Düzeyde Olması

Kişilerin en doğal haklarından birisi de hukukunu etkileyecek olan işlem ve olaylardan bilgilenme hakkıdır. Tebligat, hak arama özgürlüğü ve savunma hakkının kullanılabilmesini sağlayan en önemli araçlardan biridir. Tebligat hem muhatabın bir hukuki işlemde haberdar olmasını sağlar hem de bu işlemin kanunda belirtilen şartlara uygun olarak yerine getirildiğini belgeledir (Sadıç, 2016: 4). Yüklenen önem nedeni ile tebligat anayasal olarak da güvence altına alınmıştır. Tebligatın muhatabına zamanında ulaştırılmamasından kaynaklı telafisi güç hatta belki de imkansız denilebilecek önemde hak kayıpları ortaya çıkabilmektedir (Varol ve Baştürk, 2015: 26).

Tebliğ, vergi mükellefi ya da vergi sorumlusuna tanınan itiraz süresinin başlangıcı olmaktadır. Vergi borçlusu, kendisine usulüne uygun olarak yapılan tebliğ tarihinden itibaren belirlenmiş süreler içinde yasal itiraz yollarına başvurma hakkına sahiptir. Bu süreler içinde itiraz edilmediği takdirde vergi borcu kesinleşmektedir.

Ayrıca tebliğ iddia ve savunma hakkı açısından da çok önemli yere sahiptir. İlgililerin haklarında tesis edilen işlemlerden haberdar olma hakları kısıtlandığı durumda kendilerini savunma hakkı da ellerinden alınmış olmaktadır. İlgilisine sadece hakkında tesis edilen idari işlemin tebliğ edilmiş olması yeterli değildir. İşlem ile beraber dayanağı bilgi ve belgelerin de tebliğ edilmesi zorunludur. Çünkü işlemin neye dayanılarak tesis edildiği bilinmediği sürece, o işleme karşı kişinin savunma hakkı kısıtlanmış olmaktadır (Sadıç, 2016: 11-12).

Bazı zamanlar tebligatın yapılacağı kişiye ulaşmak zor hatta mümkün değildir. Böyle bir durumda ulaşılamaması sebebi ile ilan yoluyla tebliğ usulüne başvurulmaktadır. Bu da idarenin işlem maliyetlerinin artırır. Ayrıca elektronik tebligat uygulamasında mükellefler haklarında yapılan bir tebliğ işlemini elektronik adreslerinden görüntüleyebilmekte, hatta cep telefonu numaralarına konuya ilişkin mesaj da alabilmektedir (Arslan ve Biniş, 2016: 314). Sayılan bu unsurlar çerçevesinde elektronik tebligat uygulamasının pek çok hak kaybının önüne geçtiğini söylemek mümkündür.

2.2.15. E-Devlet Uygulamaları İle Bütünleşme

Çağdaş dünyamızda, kamu yönetimlerinin, gelişmiş teknolojiyi kullanması ile yurttaşlarına elektronik ortamda hizmeti ön plana çıkararak yeni bir yapıya geçtikleri gözlemlenmektedir. Bu yeni yapı, geleneksel bürokratik devlet modelinden önemli farklılıkları olan ve ileri teknoloji uygulamalarına yaslanan elektronik devlet modeli olarak adlandırılmaktadır. Genel olarak bilgi teknolojilerinin özel olarak internetin, daha iyi bir devlet yapısını oluşturma sürecinde bir araç olarak kullanılması elektronik devlet anlamına gelmektedir. Elektronik devlet geleceğin devleti olarak kabul edilmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kamunun hizmet verdiği alanlarda kullanılması sayesinde daha şeffaf, vatandaşa daha yakın, daha ucuz ve daha iyi şekilde çalışan bir idari yapı olarak tanımlanmaktadır. Elektronik devlet kavramına eşdeğer olarak sanal devlet kavramı da kullanılmaktadır (Şakar, 2011: 70). Türkiye'de e-devlet kapısı devletin kısayolu olarak anılmaktadır (Ünal ve Kiraz, 2016: 441). Elektronik devlet, esasen geleneksel devlet modelinin rakibi değil, hizmet sunumundaki tarz değişikliğidir (Yeşilbaş, 2011: 2). Elektronik devlet

uygulamalarının da başlıca üç amacı bulunmaktadır. Bunlardan ilki, kamusal hizmeti erişilebilir duruma getirmek, ikincisi, katılımı arttırmak, sonuncusu ise devlet kurumlarının rasyonel işlemlerini gerçekleştirmektir (Öz ve Bozdoğan, 2012: 73).

Günümüzde internet teknolojisi büyük bir hızla gelişip kullanılması ile yer ve zaman kavramı önemini yitirmiştir. Bu süreç elektronik posta ile başlamıştır. Daha sonra internet bankacılığı, finans sektöründe yapılan işlemler ve elektronik ticaret ile birlikte daha da önemli bir yere sahip olmuştur. Son yıllarda da çok sık duyduğumuz e-devlet kavramı bu gelişmelerin önemli bir parçası olmuştur. E-devlet kavramı ile beraber kamunun bizlere sunmuş olduğu hizmetleri kanunlar ve yönetmelikler çerçevesinde bilgi güvenliği sağlanmış şekilde elektronik ortama taşınması amaçlanmaktadır (Akçeşme ve Sönmez, 2016: 130).

Birçok neden e-devlet uygulamalarının kullanılmasını gerekli kılmaktadır (Hepaksaz ve Hayrulloğlu, 2011: 111). Bu anlamda e-devletin 4 ana vurgusu vardır. Bunlar; bilişim teknolojilerin stratejik kullanımı, vatandaş ve kurumlarla elektronik ortamda iletişimin sağlanması, verimliliğin, şeffaflığın ve kalkınmanın sağlanması, son olarak da yeniden yapılanma olarak ifade edilebilmektedir (Metin, 2012: 98). Elektronik tebligat uygulaması da elektronik devlet olma yolunda atılan adımlardan bir tanesidir. Bu nedenle elektronik devlet uygulamalarının kullanım nedenleri ile elektronik tebligat uygulamasının kullanım nedenleri ortaktır. Dolayısıyla elektronik tebligat uygulamasının diğer e-devlet uygulamaları ile bütünleşme sağladığını söylemek yanlış bir ifade olmaz.

2.2.16. Hataların Önüne Geçme

Tebliğ işlemi esnasında tebliğ usulünde gerçekleştirilen hatalar meydana gelmektedir. Bu hatalar sebebi ile tebliğler usulsüz sayılmaktadır. Bu gibi hatalara farklı örnekler verilebilir. Örneğin, bilinen tüm adreslerde tebliğ denenmeden ilan edilen tebliğ yapılmaya yönelmesi hukuka aykırıdır. Tebliğ gerçekleştirilemediğinden bahis ile kapıya yapıştırma ve tebliğ evraklarının mahalle muhtarlığına teslimi sureti ile gerçekleştirilen tebliğ usulsüz sayılmaktadır. Şirket adına tebliğe çıkarılan evrak şirket müdürünün ikametgâh adresinde sadece kendisine tebliğ edilebilecektir. Kendisi dışında eşine ya da bir başkasına yapılan tebliğ geçersiz olmaktadır. Lakin

kanuni temsilcinin kendisi adına olan bir tebliğ evrakı ikametgahında bulunanlara tebliğ edilebilmektedir. Tebliğ olunacak evrak muhatap olan kimsenin adresini değiştirmesinden kaynaklı ya da geçici olarak başka bir yerde olmasından ötürü iade olunursa buna ilişkin beyanın yer aldığı tebliğ zarfının tebliğ memuru dışında orada bulunanlardan biri ya da muhtar tarafından da imza altına alınması gerekmektedir. Aksi halde tebligat usulsüz sayılmaktadır. Muhatabın adresinde bulunamadığından bahis ile ikametgahında bulunanlardan birine ya da işyerinde memur yahut müstahdemlerinden birine yapılacak tebliğde tebliğ yapılacak kimsenin görünüşüne nazaran 18 yaşından büyük olması gerekmektedir. Ayrıca bu durumda muhatabın o anda hangi sebeple adreste bulunmadığına dair açıklamaya tebliğ zarfında yer verilmesi gerekmektedir. Aksi durumda tebligat geçersiz olmaktadır. Hatalar verilen bu örnekler ile sınırlı değildir. Uygulamada pek çok hata ile karşılaşılabilir. Tebliğ usulünde yapılan bir hata sebebiyle çok zaman sonra iptal kararları verilebilmektedir. Böylece kişilerin savunma hakkı engellenmekte, usule uygun gerçekleştirilen bir tebliğ söz konusu olduğunda söz konusu olabilecek yasal mercilere başvurma hakkı kısıtlanmaktadır (Sadıç, 2016: 78-79).

E-tebligat uygulaması, insan kaynaklı hataları en düşük seviyeye indirerek işlemi yaparken yanlışların o esnada görülebilmesini sağlamaktadır (Tüzüner, 2011: 155).

2.3. TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ELEKTRONİK TEBLİGATIN DEZAVANTAJLARI

2.3.1. Alt Yapı Yetersizlikleri

E-tebligat ve KEP uygulamaları, elektronik imza ve yüksek düzeyli şifreleme teknikleri ile beraber güvenlik düzeyleri yüksek olan uygulamalardır. Her ikisinin de bu görüntüsünü rağmen esas itibariyle şifrelenmiş veriler de olsa siber uzayda dolaştığı bir gerçektir. Diğer yandan, veri, fiziksel müdahalelerle elektronik ortamda da zarar görebilmektedir. Bu sebeple iyi yedeklemelerin zorunluluğu söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla bahsedilen bu yedekleme mekanları birbirinden kilometrelerce uzaklıkta ve en az iki ayrı yerde olmalıdır. Yedekleme sistemlerinin bulunduğu ana makinelerin iyi korunmaları ve soğutma sistemlerinin harika

çalışması şarttır. Deprem, yangın gibi doğal afetlere rağmen veri depolarına zarar görmemesi gerekmektedir. Tüm bu önlemlere karşın bilgi güvenliği tedbirinin bir açığının bulunabileceği gerçeği akıldan çıkarılmamalıdır (Varol ve Baştürk, 2015: 274-275).

Bir uygulamanın kullanılmaya başlanılmadan önce teknik altyapısının oluşturulması şarttır. Bu durum elektronik tebligat uygulaması için de geçerlidir. Bu yüzden personelin birimlerin tam anlamıyla iyi bir bilgisayar ve internet bağlantısına sahip olması ayrıca personellerin de iyi bir eğitim alması gerekmektedir (Börü, 2012: 408).

Güvenlik açıklarına bakıldığında aslında eski tehditlere ek olarak yeni tehditlerin eklendiği söz konusudur. Bununla birlikte güvenlik önlemlerindeki yetersizlikten kaynaklı bilgi varlıklarının açıklığı az zamanda ve kontrolsüz biçimde yayılmakta ve geri dönüşün zor olduğu zararlar meydana getirmektedir. Hem bilgi gizliliği hem de kişisel hakların korunması anlamında eksikler ortaya çıkmaktadır. Bunlara ek olarak birimler arasındaki bilgi güvenliği kültürünü oluşturmak da önemli bir unsurdur (Henkoğlu, 2015: 115).

Teknik olarak bakıldığı zaman kamu sektöründe bilişim teknolojilerini takip etme ve geliştirme anlamında iyi çabalar görülmektedir. Teknik altyapı da önemli lakin yeterli olmayan bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla insana yatırım yapmak bu noktada çok önemli bir unsurdur (Tamtürk, 2017: 861).

2.3.2. İnternet ve Bilgisayar Kullanımı Düzeyinin Düşük Olması

Bilişim okuryazarlığının yükselmesi ile birlikte sunulan hizmetlerde teknolojinin büyüklüğü artmaktadır. Gerek vatandaşların ve işletmelerin devletle olan ilişkilerinde gerekse devletin kendi içinde teknolojiden yararlanması artmaktadır. Bilişim okuryazarlığı ile birlikte 7/24 esasına dayalı hizmet veren elektronik devlet uygulamaları kullanılabilir (Tamtürk, 2017: 852-861).

Elektronik tebligat uygulaması ya da diğer elektronik devlet uygulamaları belirli bir bilgisayar bilgisi ve internet kullanımı gerektirmektedir. Bu sebeple elektronik tebligat kullanımı bilgisayar ve internet kullanımı düşük kişilerde etkin

değildir. Uygulamanın kullanımını artırmak için bilgisayar ve internet kullanımının artması gerekmektedir.

2.3.3. Hukuki Yetersizlikler

Elektronik hizmet ve işlemlerde hukuki alt yapıyı sağlaması, bir hukuk devletinin gerek hizmetlerin sunumunda hukuka uygunluğun gerekse elektronik işlemlerin hukuki olarak güvenliğinin sağlaması açısından büyük önem arz etmektedir (Arslan, 2014: 22).

Elektronik tebligat, muhatap olan kişinin elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılmaktadır. Böylece bu uygulamada muhataba ulaşmasına rağmen aynı gün içerisinde açılmamış ya da açılmasına karşın okunamamış tebligatların olması durumları söz konusu olabilir. Bu tarz durumlar göz önünde bulundurulduğu zaman bilişim hukuku kapsamında ortaya çıkan bir hukuki yetersizlik olarak değerlendirilebilir (Efe, 2016: 175-209). Bu konuya diğer bir taraftan bakıldığında da sakıncalar ortaya çıkabilmektedir. Elektronik tebligatın sonuç doğurması için muhatap tarafından alındığının belgelenmesi halinde de kötü niyetli kimselerin tebligatı alıp okuduğuna dair teyit belgesi göndermekten kaçmalarına ve tebligatın yapılamamasına sebep olabilmesi mümkündür (Konca, 2014: 263).

Ayrıca elektronik yoklama uygulaması ve elektronik tebligat uygulamalarının bütünleşmesi gerekmektedir. Aksi halde mükellefiyetten çıkan bir mükellefe tebligat yapılmasına sebep olarak hata oluşturacaktır. Bu durumsa emek ve zaman kaybını neden olacaktır (Arslan ve Biniş, 2016: 313-314).

Tebliğ işlemi ile ilgili uygulamada çok farklı hususlar ile karşılaşılmaktadır. Bu nedenle kanundaki düzenlemelerin genel ilkeler ile ortaya konulmasında zorlanılmaktadır. Dolayısı ile tebliğe ilişkin düzenlemelerin daha ayrıntılı ve açık olması gerekmektedir. Kanunun uygulanmasında, uygulayıcıların yorumlarına ihtiyaç bırakılmamalıdır. Ayrıca kanun çağın yeniliklerine uyumlu hale getirilmelidir. Bu bağlamda elektronik tebligata ilişkin gerekli altyapı oluşturularak bu usulün etkin bir şekilde kullanılması sağlanılmalıdır. Elektronik tebligat usulü

kullanılırken de muhatapların durumları göz önünde tutularak adil ve hakkaniyetli çözümler getirilmelidir (Sadıç, 2016: 117-118).

3. BÖLÜM

TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE ELEKTRONİK TEBLİGAT KULLANICILARINA YÖNELİK BİR ANKET ÇALIŞMASI: ESKİŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ

3.1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bu çalışmanın amacı, yaşanan teknolojik gelişmeler ile birlikte vergi sistemimize giren elektronik tebligat uygulaması hakkında bilgi edinmektir. Bu doğrultuda elektronik tebligat uygulamasının kullanıcılarına uygulama hakkında sorular yöneltilmiştir. Böylece yeni bir uygulama olan elektronik tebligatın sağladığı avantajlar ya da neden olduğu dezavantajlar hakkında bilgi edinilmiştir. Ayrıca çalışmanın sonunda kullanıcılardan uygulama hakkında yetersiz ve eksik bulunduğu yönler varsa bunlar hakkında bilgi vermeleri istenmiştir.

3.2. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI

Yapılan anket çalışması pilot bir uygulamadır. Bu sebeple ankete 150 kişi katılımda bulunmuştur. Araştırmanın kapsamına Eskişehir ilinde bulunan gerçek kişi vergi mükellefleri ya da sorumluları, tüzel kişi vergi mükellefleri ya da sorumluları, mali müşavirler veya mali müşavir adayları, son olarak da muhasebe departmanı ya muhasebe bürosunda çalışan muhasebe meslek elemanları dahil edilmiştir. Elektronik tebligat her ne kadar vergi mükelleflerine yapılıyor olsa da genellikle bu sistemle mali müşavirler ya da muhasebe çalışanları ilgilenmektedir. Bu sebeple mali müşavirlere ve muhasebe elemanlarına da anket yapılmıştır. Anket yapılmadan önce kişilere elektronik tebligat sistemini kullanıp kullanmadıkları sorulmuştur. Dolayısıyla sorulara verilen cevapların doğru ve duyarlı olduğu varsayılmıştır.

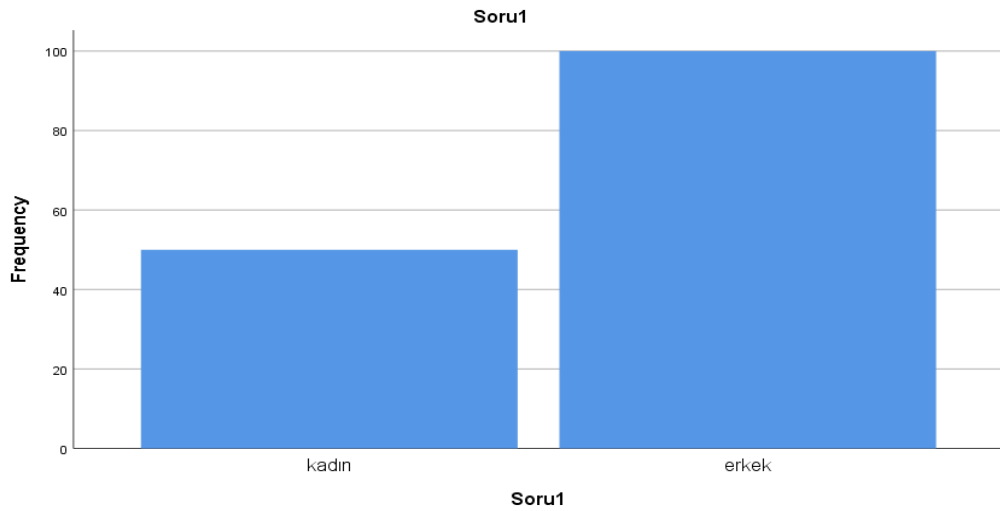
3.3. YÖNTEM

Araştırmanın amacı gereği bir anket çalışması yapılmıştır. Araştırmaya yönelik anketler elden dağıtılmıştır. Ayrıca anket sırasında yüz yüze bir bilgi alışverişi de söz konusu olmuştur. Anket verileri toplandıktan sonra analizler için "IBM SPSS Statistics 25" programı kullanılmıştır. Ankette 5 adet demografik bilgi içeren soru, 24 adet konu ile alakalı 5'li likert ölçeği tipi soru ve son olarak 1 adet açık uçlu soru olmak üzere 30 soru bulunmaktadır.

3.4. GÜVENİLİRLİK ANALİZİ

Ankette en çok tercih edilen testlerden biri olan Cronbach's Alpha testi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında uygulanan ankette bulunan 24 adet likert ölçekli soruya verilen yanıtların güvenilirlik analizi sonucunda elde edilen Cronbach's Alpha değeri 0,930'dur. Bu değerde ankette kullanılan ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

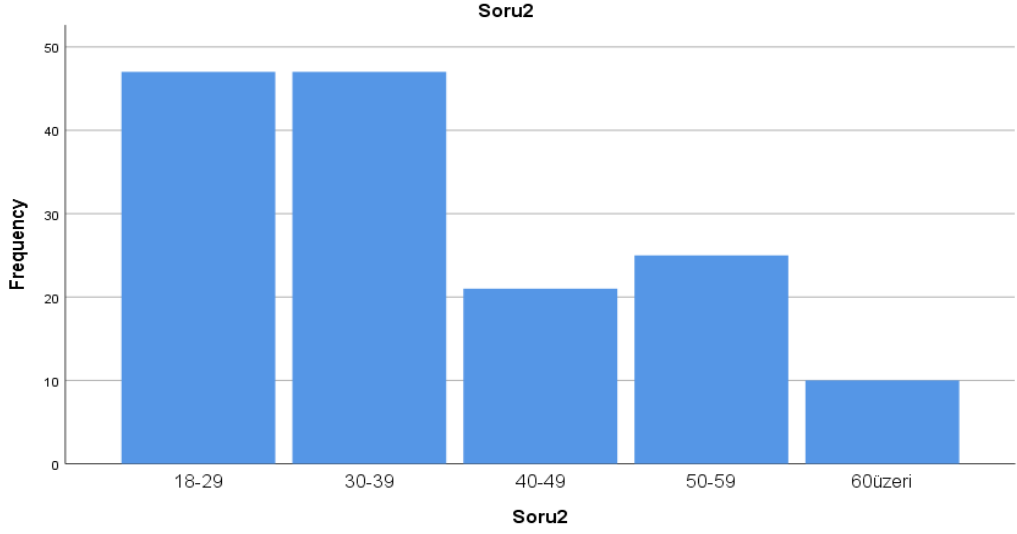
3.5. FREKANS ANALİZİ

Şekil 1: 1. Soruya Verilen Cevapların Dağılımları (%)

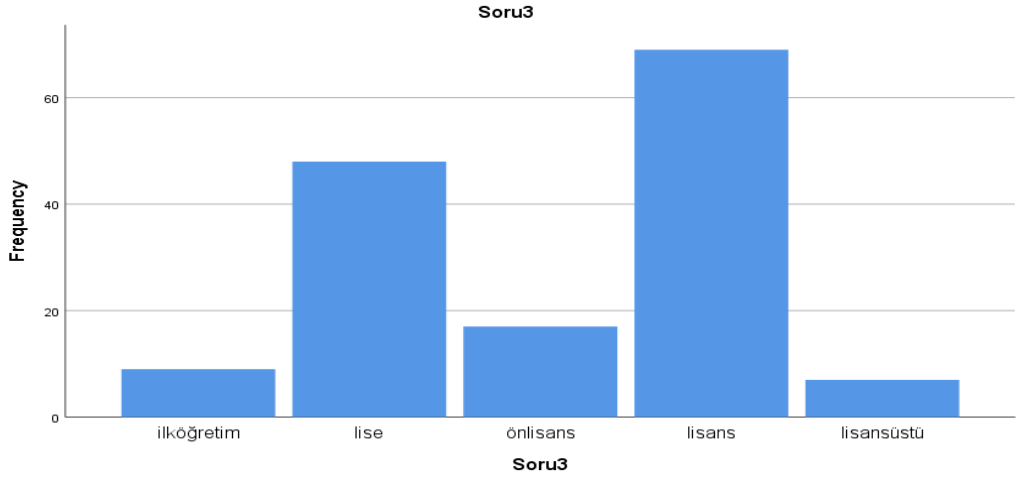
Katılımcıların 50 kişisi kadın, 100 kişisi erkek katılımcıdan oluşmaktadır.

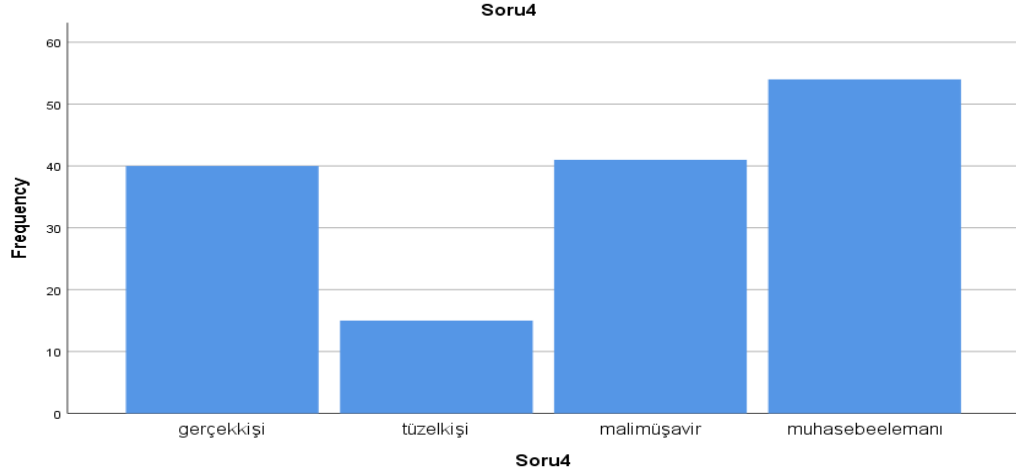
Şekil 2: 2. Soruya Verilen Cevapların Dağılımları (%)

Katılımcıların yaş aralıkları yukarıdaki tabloda gösterilmektedir. Buna göre, 18-29 yaş aralığında 47, 30-39 yaş aralığında 47, 40-49 yaş aralığında 21, 50-59 yaş aralığında 25, 60 yaş ve üzeri 10 katılımcı ankete katılmıştır.

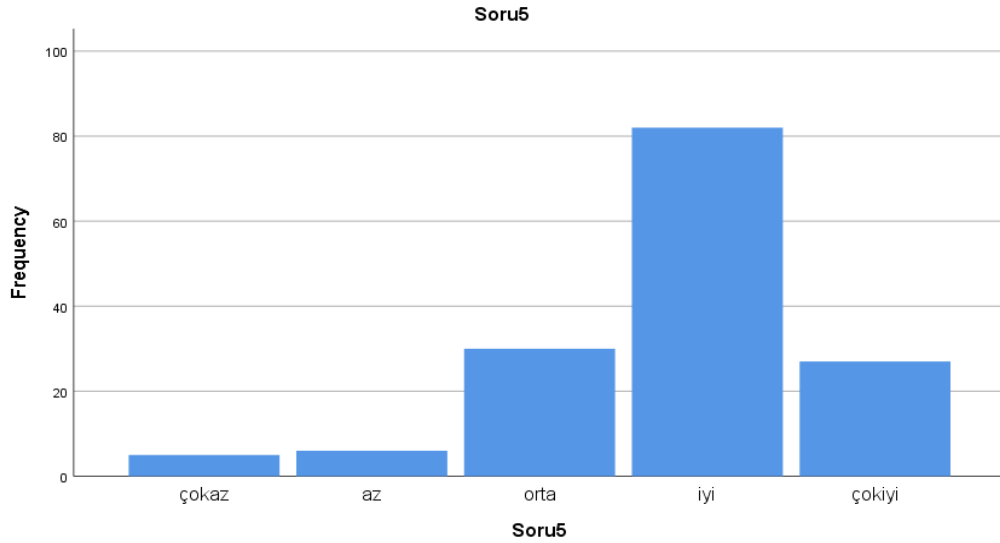
Şekil 3: 3. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcıların eğitim durumları yukarıdaki tabloda gösterilmektedir. Buna göre, ilköğretim mezunu 9, lise mezunu 48, önlisans mezunu 17, lisans mezunu 69, lisansüstü mezunu 7 katılımcı ankete katılmıştır.

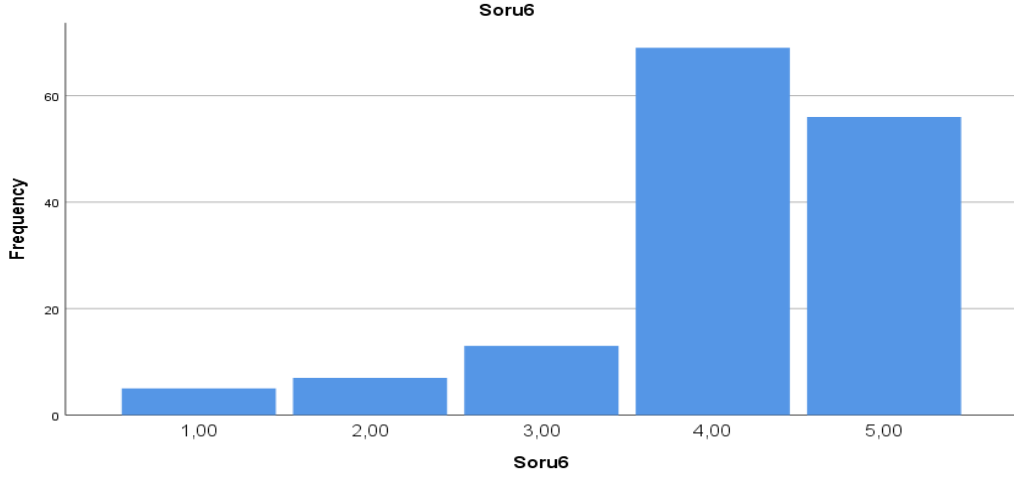
Şekil 4: 4. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcıların mesleki dağılımları yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Katılımcılardan 40 kişi gerçek kişi vergi mükellefi, 15 kişi tüzel kişi vergi mükellefi, 41 kişi mali müşavir, 54 kişi muhasebe meslek elemanıdır.

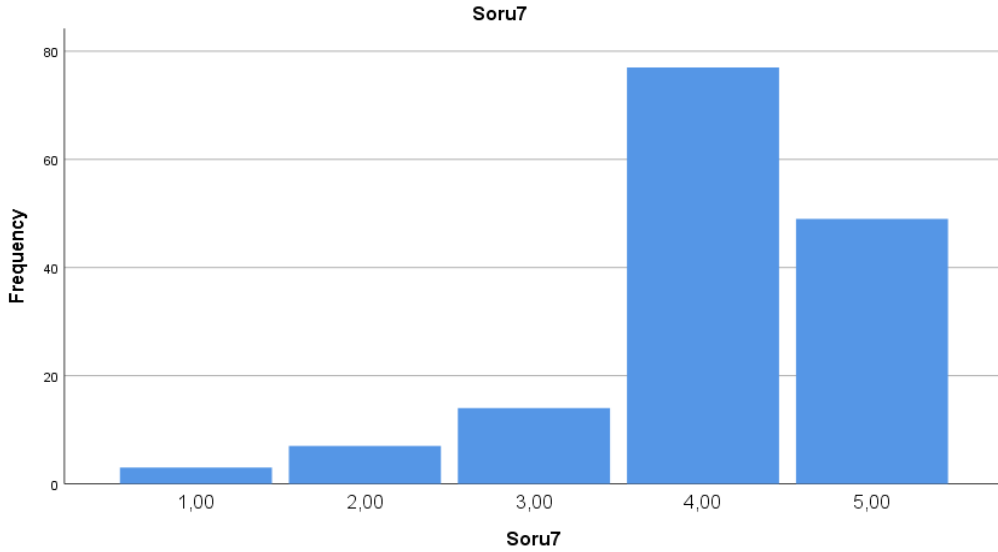
Şekil 5: 5. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcıların bilgisayar ve internet bilgisi düzeyi dağılımları yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Buna göre, katılımcılardan 5 kişinin bilgisayar ve internet bilgisi düzeyi çok az, 6 kişinin az, 30 kişinin orta, 82 kişinin iyi, 27 kişinin de çok iyidir.

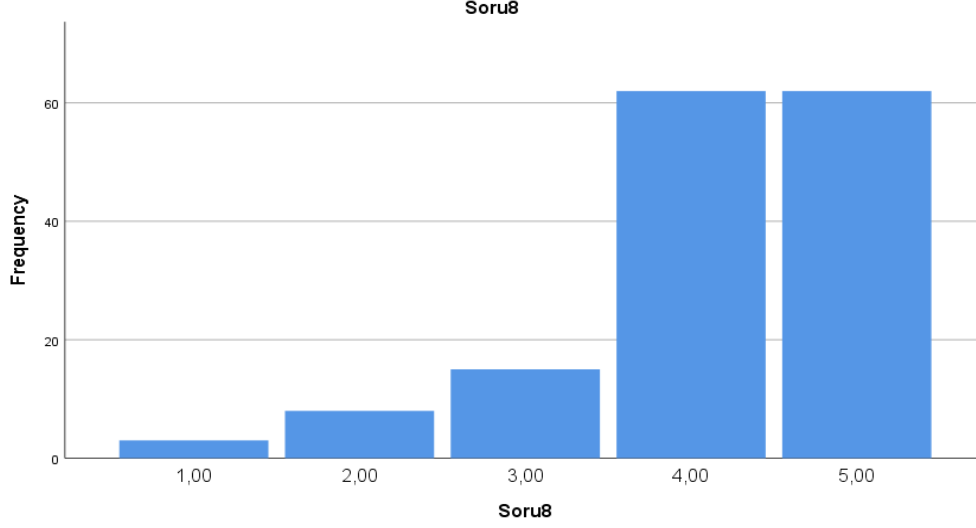
Şekil 6: 6. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligatın zaman tasarrufu sağladığı sorusu sorulmuştur. Alınan cevapların dağılımı yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 5 kişi kesinlikle katılmıyorum, 7 kişi katılmıyorum, 13 kişi kararsızım, 69 kişi katılıyorum, 56 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

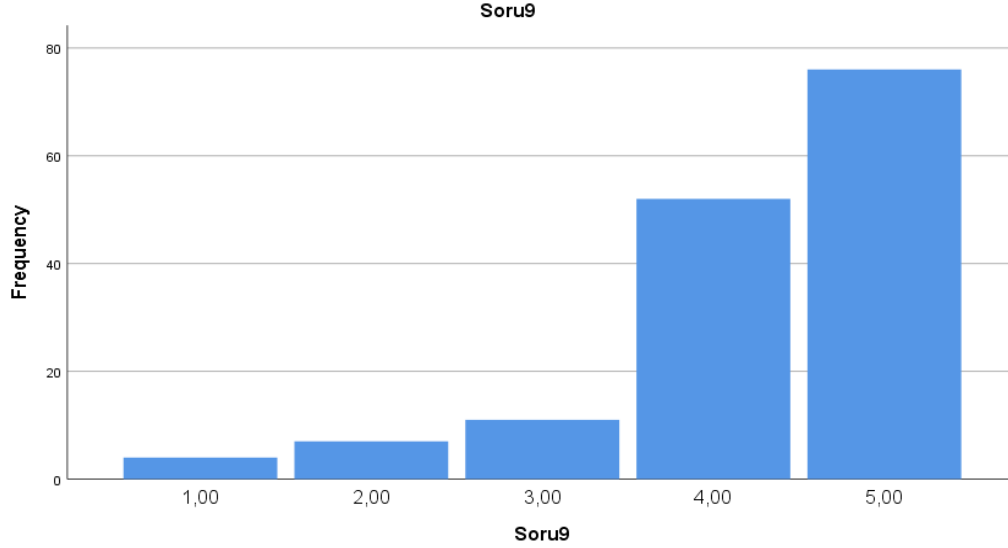
Şekil 7: 7. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligat uygulamasının hızlı ve etkin bir işleyişi olduğu sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 3 kişi kesinlikle katılmıyorum, 7 kişi katılmıyorum, 14 kişi kararsızım, 77 kişi katılıyorum, 49 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

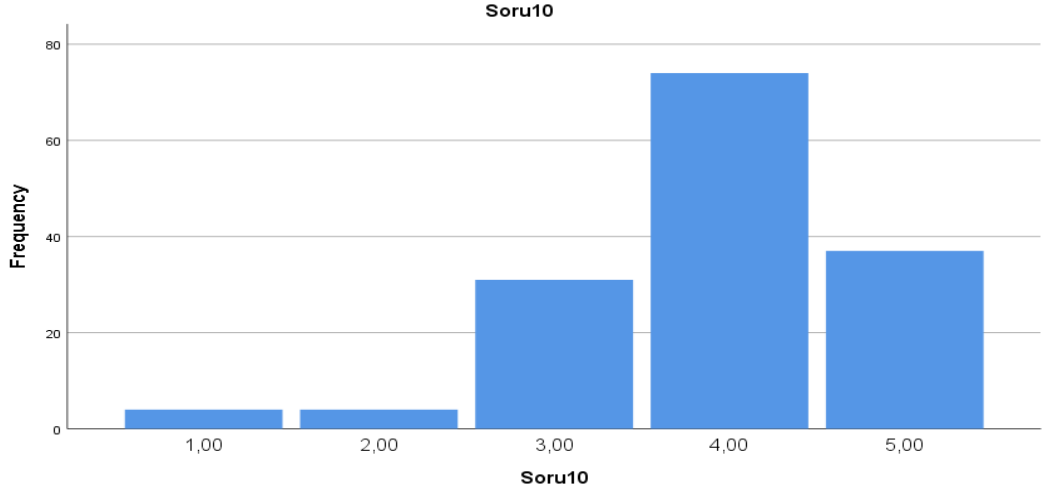
Şekil 8: 8. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara uygulamanın masrafları azaltıp bütçeye katkı sağladığı sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 3 kişi kesinlikle katılmıyorum, 8 kişi katılıyorum, 15 kişi kararsızım, 62 kişi katılıyorum kalan 62 kişi de kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

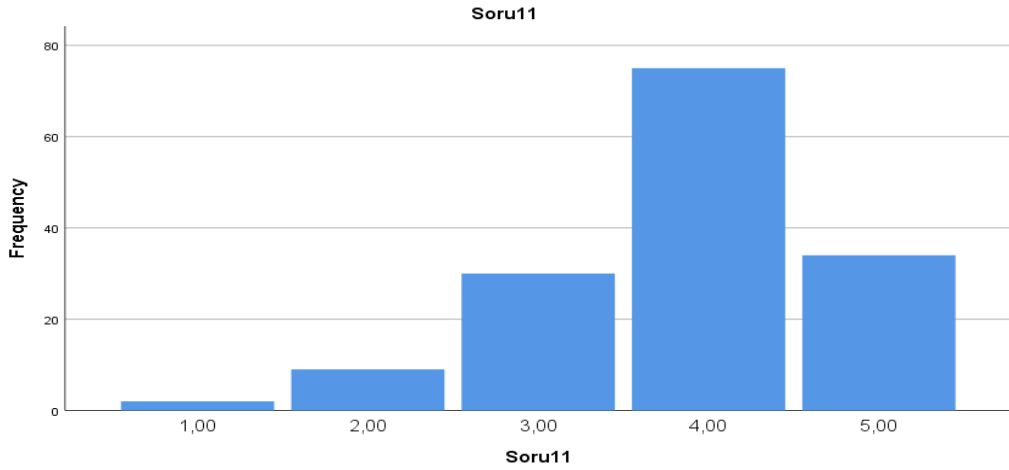
Şekil 9: 9. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara uygulamanın kırtasiye masraflarını azaltıp doğayı koruduğu sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 4 kişi kesinlikle katılmıyorum, 7 kişi katılmıyorum, 11 kişi kararsızım, 52 kişi katılıyorum, 76 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

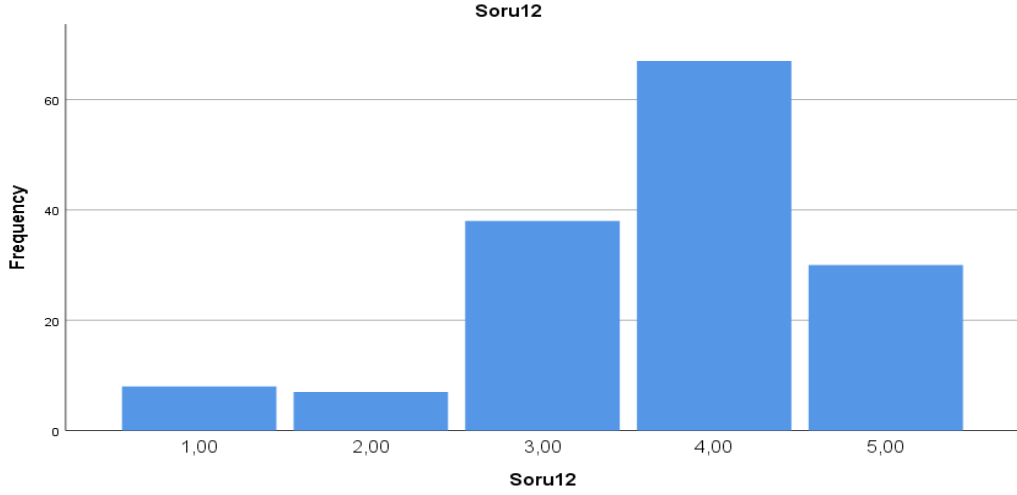
Şekil 10: 10. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara e-tebligatın doğru ve güvenilir bir uygulama olduğu sorusu sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 4 kişi kesinlikle katılmıyorum, 4 kişi katılıyorum, 31 kişi kararsızım, 74 kişi katılıyorum, 37 kişi de kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

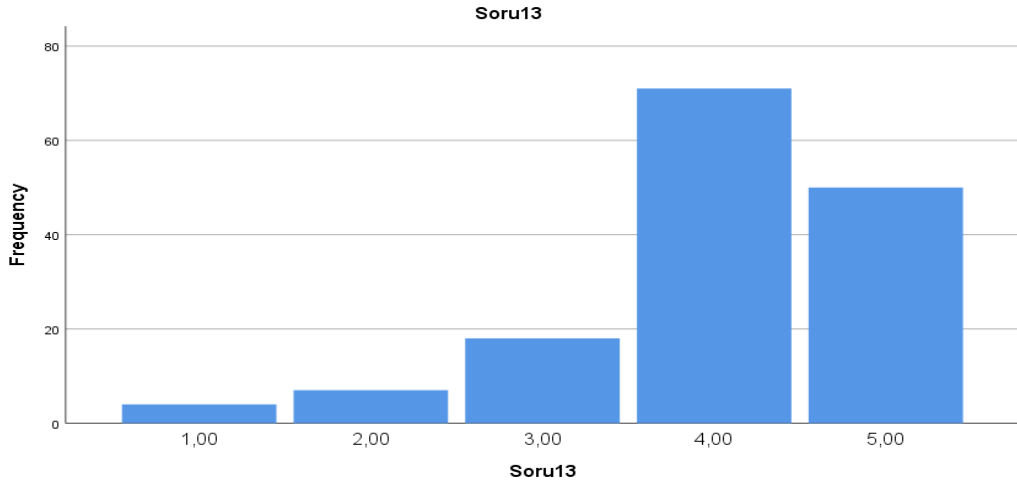
Şekil 11: 11. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligat uygulamasının idare ve mükellef arasındaki iletişimi şeffaf, sağlıklı ve hızlı hale getirdiği sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 2 kişi kesinlikle katılmıyorum, 9 kişi katılmıyorum, 30 kişi kararsızım, 75 kişi katılıyorum, 34 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

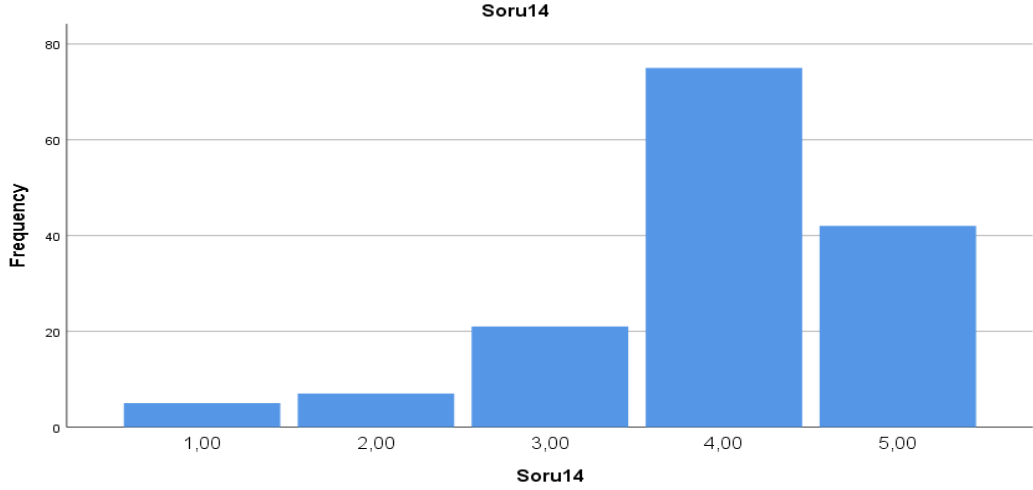
Şekil 12: 12. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligat uygulamasının bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korumasını sağladığı sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 8 kişi kesinlikle katılmıyorum, 7 kişi katılmıyorum, 38 kişi kararsızım, 67 kişi katılıyorum, 30 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

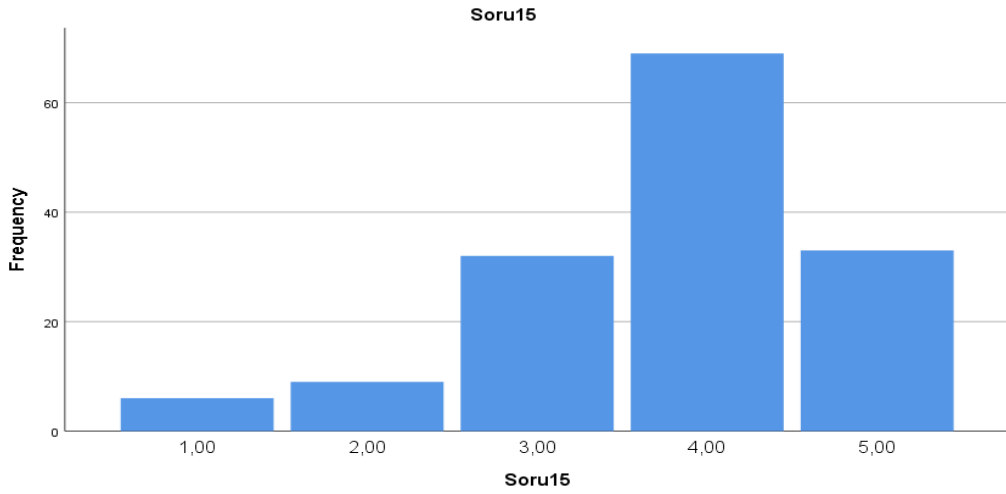
Şekil 13: 13. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara uygulamanın genel anlamda bir kolaylık sağladığı sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 4 kişi kesinlikle katılmıyorum, 7 kişi katılmıyorum, 18 kişi kararsızım, 71 kişi katılıyorum, 50 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

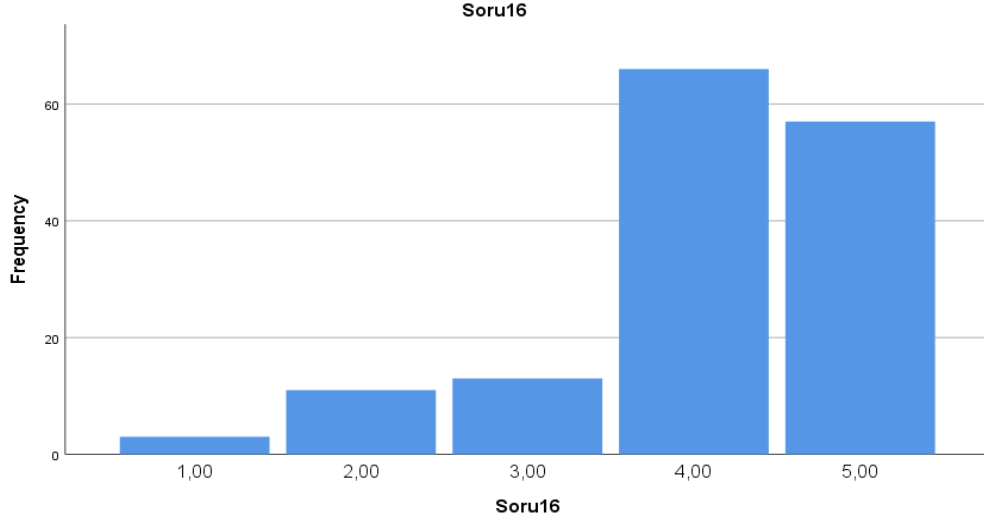
Şekil 14: 14. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligatın işçilik açısından kolaylık sağladığı sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 5 kişi kesinlikle katılmıyorum, 7 kişi katılmıyorum, 21 kişi kararsızım, 75 kişi katılıyorum, 42 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

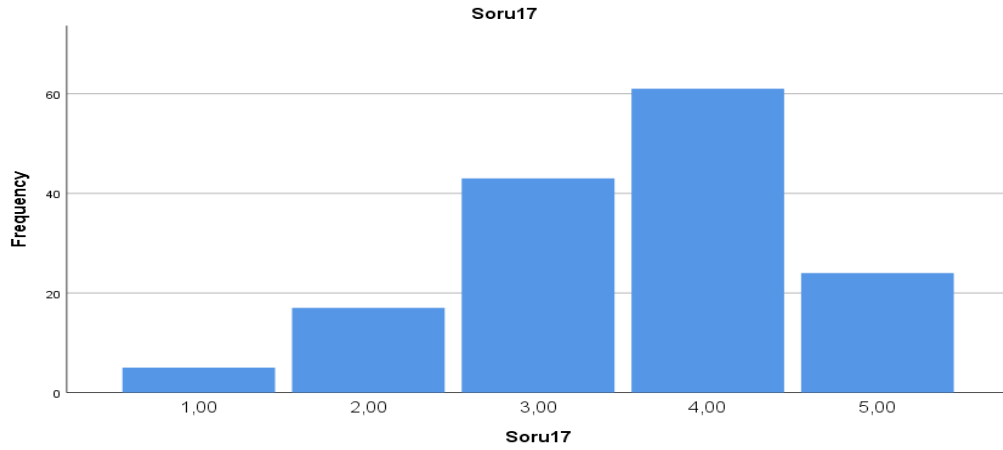
Şekil 15: 15. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligatın veri güvenliği açısından kolaylık sağladığı sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 6 kişi kesinlikle katılmıyorum, 9 kişi katılmıyorum, 32 kişi kararsızım, 69 kişi katılıyorum, 33 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Şekil 16: 16. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

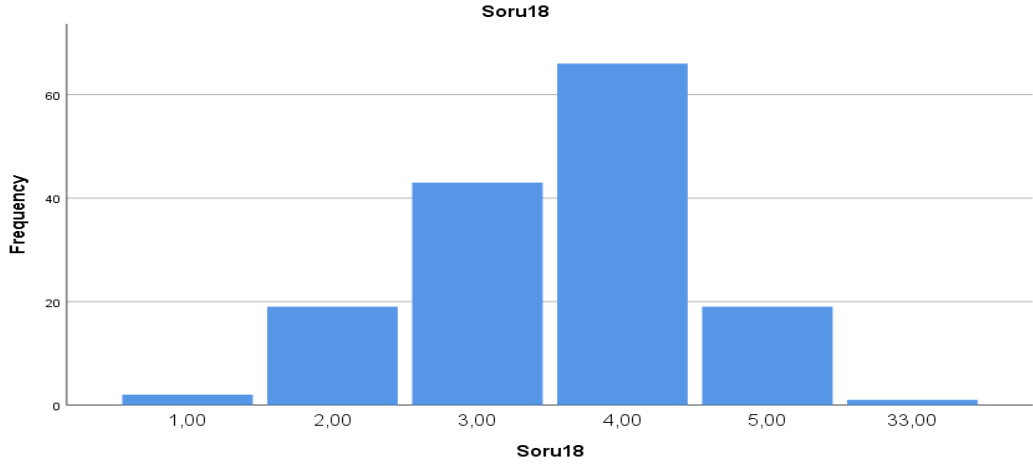
Katılımcılara uygulamanın arşivlemede kolaylık sağladığı sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 3 kişi kesinlikle katılmıyorum, 11 kişi katılmıyorum, 13 kişi kararsızım, 66 kişi katılıyorum, 57 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Şekil 17: 17. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

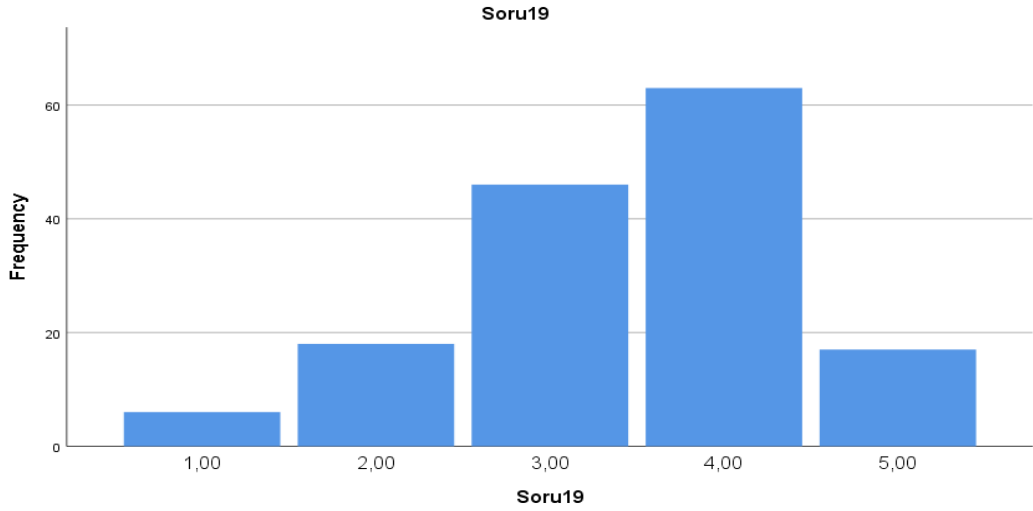
Katılımcılara elektronik tebligat uygulamasının sorunları asgari düzeye indirdiği sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 5 kişi kesinlikle katılmıyorum, 17 kişi katılmıyorum, 43 kişi kararsızım, 61 kişi katılıyorum, 24 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

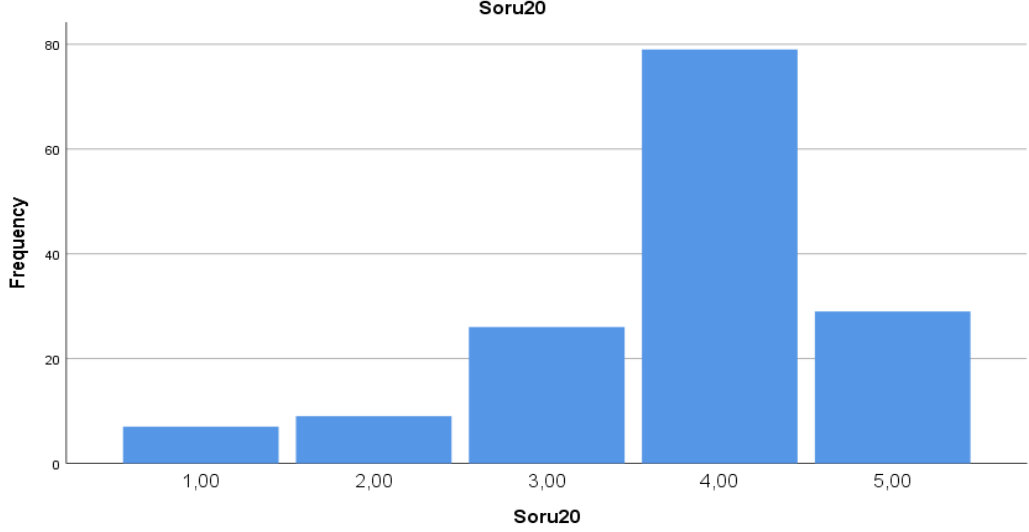
Şekil 18: 18. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara e-tebligatın ortaya çıkan uyuşmazlıkları giderdiği sorusu sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 2 kişi kesinlikle katılmıyorum, 19 kişi katılmıyorum, 43 kişi kararsızım, 66 kişi katılıyorum, 19 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

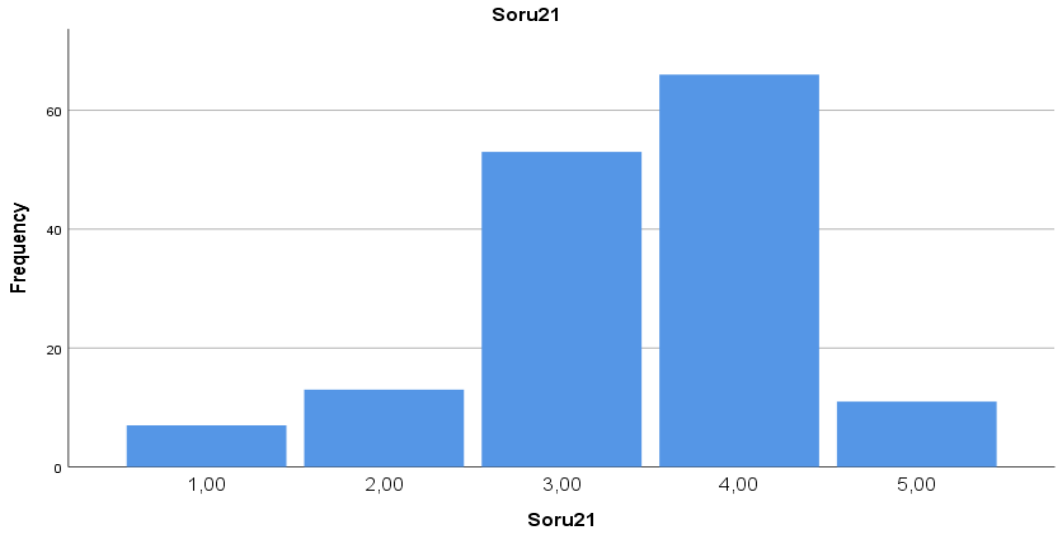
Şekil 19: 19. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligat uygulamasının hak kayıplarını minimum düzeyde tuttuğu sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 6 kişi kesinlikle katılmıyorum, 18 kişi katılmıyorum, 46 kişi kararsızım, 63 kişi katılıyorum, 17 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

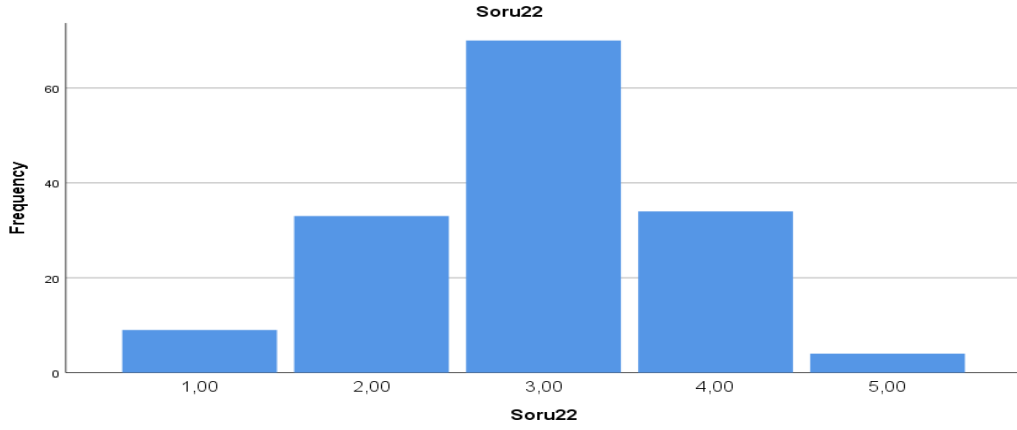
Şekil 20: 20. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara e-tebligat uygulamasının e-devlet uygulamaları ile bütünleşme sağladığı sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 7 kişi kesinlikle katılmıyorum, 9 kişi katılmıyorum, 26 kişi kararsızım, 79 kişi katılıyorum, 29 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

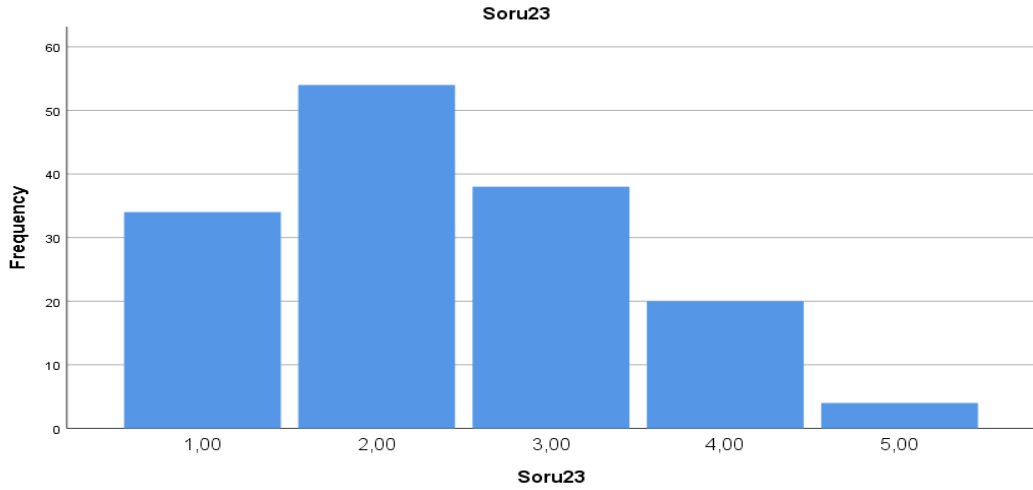
Şekil 21: 21. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara uygulamanın hataların önüne geçtiği sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 7 kişi kesinlikle katılmıyorum, 13 kişi katılmıyorum, 53 kişi kararsızım, 66 kişi katılıyorum, 11 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

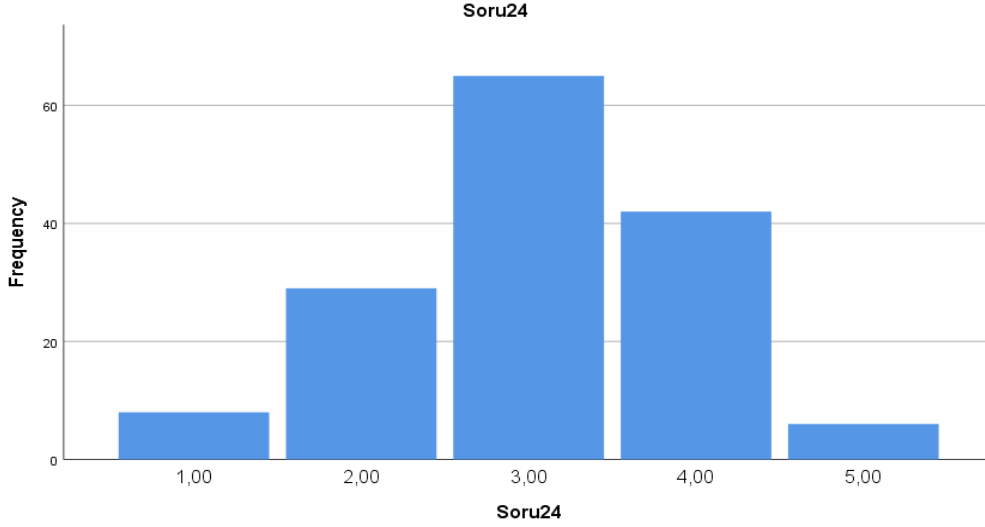
Şekil 22: 22. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligat uygulamasının alt yapısının yeterli olduğu sorulmuştur. Alınan yanıtlar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 9 kişi kesinlikle katılmıyorum, 33 kişi katılmıyorum, 70 kişi kararsızım, 34 kişi katılıyorum, 4 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

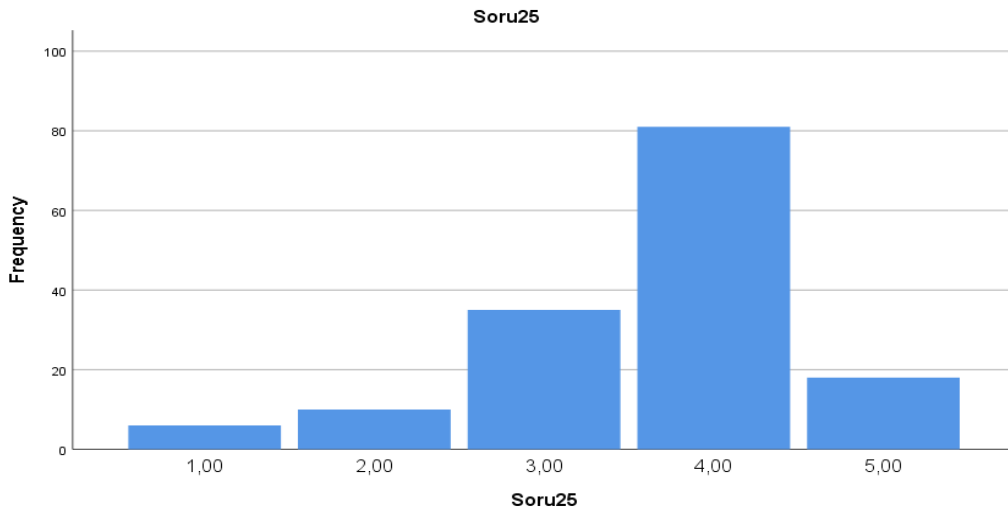
Şekil 23: 23. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara internet ve bilgisayar kullanımı düşük kişilerde e-tebligat uygulamasının kullanımının etkin olduğu sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 34 kişi kesinlikle katılmıyorum, 54 kişi katılmıyorum, 38 kişi kararsızım, 20 kişi katılıyorum, 4 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

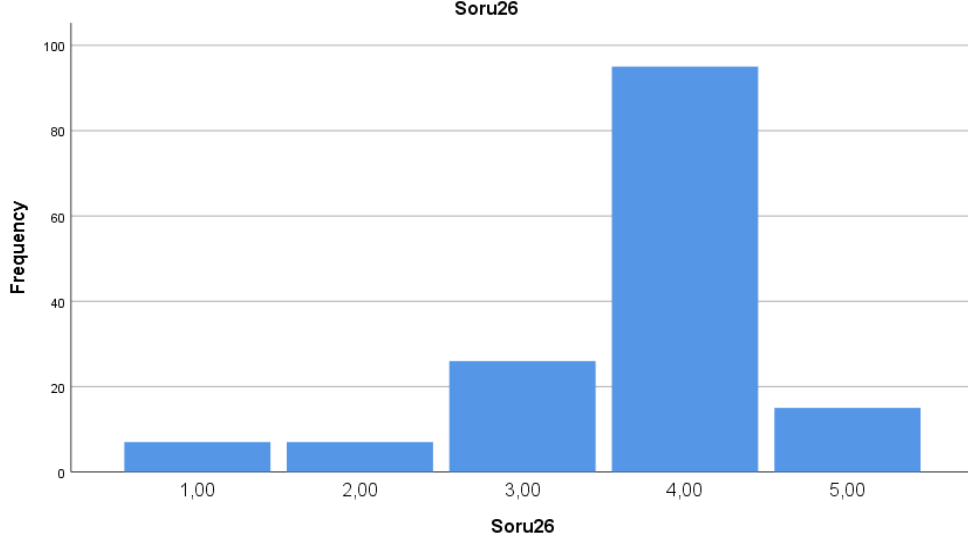
Şekil 24: 24. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligat uygulamasının hukuki yetersizlikleri olduğu sorusu sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 8 kişi kesinlikle katılmıyorum, 29 kişi katılmıyorum, 65 kişi kararsızım, 42 kişi katılıyorum, 6 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

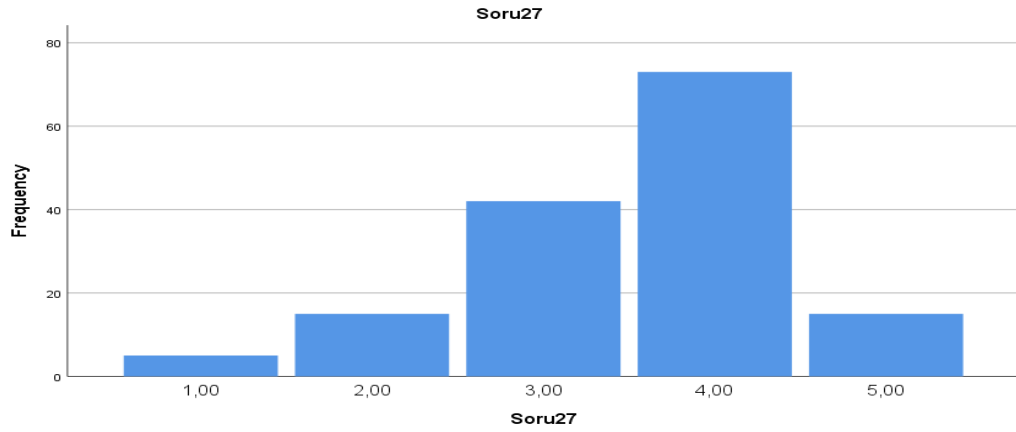
Şekil 25: 25. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligat uygulamasının diğer tebligat türlerine kıyasla faydalı olduğu sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 6 kişi kesinlikle katılmıyorum, 10 kişi katılmıyorum, 35 kişi kararsızım, 81 kişi katılıyorum, 18 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

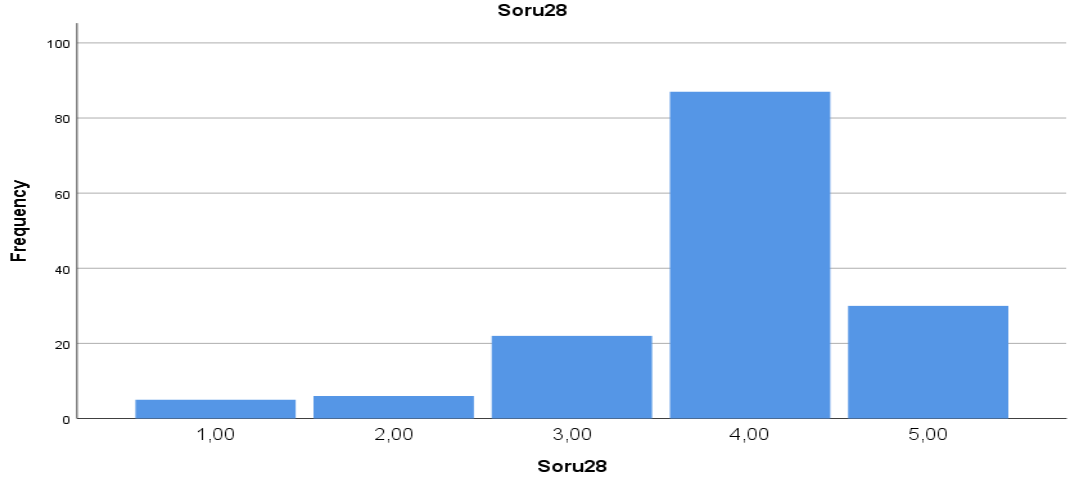
Şekil 26: 26. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara uygulamanın etkin ve verimli bir uygulama olduğu sorusu yöneltilmiştir. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 7 kişi kesinlikle katılmıyorum, 7 kişi katılmıyorum, 26 kişi kararsızım, 95 kişi katılıyorum, 15 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

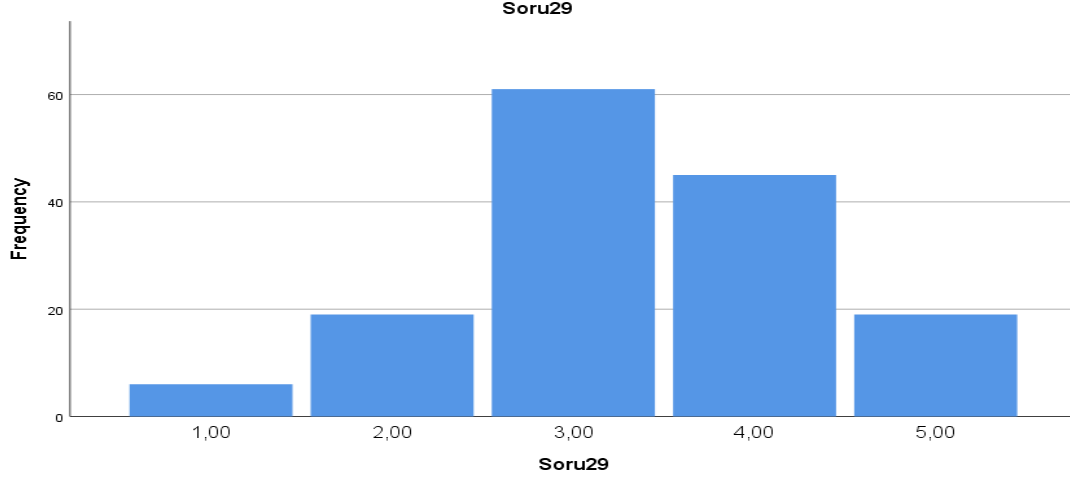
Şekil 27: 27. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara bu yeni uygulamanın Türk vergi sistemine yenilikler getirdiği sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 5 kişi kesinlikle katılmıyorum, 15 kişi katılmıyorum, 42 kişi kararsızım, 73 kişi katılıyorum, 15 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Şekil 28: 28. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligat uygulamasının kullanımını önerdikleri sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 5 kişi kesinlikle katılmıyorum, 6 kişi katılmıyorum, 22 kişi kararsızım, 87 kişi katılıyorum, 30 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Şekil 29: 29. Soruya Verilen Cevapların Dağılımı (%)

Katılımcılara elektronik tebligat uygulamasının yetersiz ve eksik yönlerinin olduğu sorulmuştur. Alınan cevaplar yukarıdaki gibidir. Katılımcılardan 6 kişi kesinlikle katılmıyorum, 19 kişi katılmıyorum, 61 kişi kararsızım, 45 kişi katılıyorum, 19 kişi kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Yapılan frekans analizi sonucuna ortaya çıkan demografik bilgiler aşağıda yer almaktadır.

- Cinsiyet bakımından çalışmanın %33,3'ü kadın, %66,7'si erkektir.
- Yaş bakımından bakılırsa 18-29 yaş aralığındaki kişi sayısı çalışmanın %31,3'ünü, aynı şekilde 30-39 yaş aralığındakilerde %31,3'ünü, 40-49 yaş aralığındakiler %14'ünü, 50-59 yaş aralığındakiler %16,7'sini ve son olarak 60 yaş üzerindeki %6,7'sini oluşturmaktadır.
- Eğitim açısından %6 ilköğretim ve daha az, %32 lise, %11,3 ön lisans, %46 lisans, %4,7 lisansüstü şeklindedir.
- Meslek yönünden %26,7 gerçek kişi, %10 tüzel kişi, %27,3 mali müşavir ya da aday son olarak %36 muhasebe meslek elemanıdır.
- Çalışmaya katılan kişilerden %3,3'ünün bilgisayar ve internet kullanım düzeyi çok az, %4'ünün az, %20'sinin orta, %54,7'sinin iyi ve %18'inin çok iyidir.

Yapılan frekans analizi sonucunda elektronik tebligat ile ilgili bilgiler aşağıda yer almaktadır.

- Katılımcıların %46'sı katılıyorum, %37,3'ü kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın zaman tasarrufu sağladığını düşünmektedir.
- Katılımcıların %51,3'ü katılıyorum, %32,7'si kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın hızlı ve etkin bir işleyişi olduğunu düşünmektedir.
- Katılımcıların %41,3'ü katılıyorum, %41,3'ü kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın masrafları azaltıp bütçeye katkı sağladığını düşünmektedir.
- Katılımcıların %34,7'si katılıyorum, %50,7'si kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın kırtasiye masrafları azaltarak doğayı koruduğunu düşünmektedir.
- Katılımcıların %49,3'ü katılıyorum, %24,7'si kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın doğru ve güvenilir bir uygulama olduğunu düşünmektedir.

- Katılımcıların %50'si katılıyorum, %22,7'si kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligat uygulamasının, idare ve mükellef arasındaki iletişimi şeffaf, sağlıklı ve hızlı hale getirdiğini düşünmektedir.
- Katılımcıların %44,7'si katılıyorum, %20'si kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligat uygulamasının bilgi güvenliği ve kişiler verilerinin korunmasını sağladığını düşünmektedir. Ayrıca katılımcıların %25,3'lük kısmı bu konuda kararsızdır.
- Katılımcıların %47,3'ü katılıyorum, %33,3'ü kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek uygulamanın genel anlamda kolaylık sağladığını düşünmektedir.
- Katılımcıların %50'si katılıyorum, %28'i kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligat uygulamasının işçilik açısından kolaylık sağladığını düşünmektedir.
- Katılımcıların %46'sı katılıyorum, %22'si kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek uygulamanın veri güvenliği açısından kolaylık sağladığını düşünmektedir. Buna ek olarak %21,3'lük kısım bu konuda kararsızdır.
- Katılımcıların %44'ü katılıyorum, %38'i kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek uygulamanın arşivlemede kolaylık sağladığını düşünmektedir.
- Katılımcıların %40,7'si katılıyorum, %16'sı kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın sorunları asgari düzeye indirdiğini düşünse de %28,7'lik kısım bu konuda kararsız kalmıştır.
- Katılımcıların %44'ü katılıyorum, %12,7'si kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın ortaya çıkan uyuşmazlıkları giderdiğini düşünse de %28,7'lik kısım bu konuda kararsız kalmıştır.
- Katılımcıların %42'si katılıyorum, %11,3'ü kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın hak kayıplarının minimum düzeyde tuttuğunu düşünse de %30,7'lik kısım bu konuda kararsız kalmıştır.
- Katılımcıların %52,7'si katılıyorum, %19,3'ü kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın e-devlet uygulamaları ile bir bütünleşme sağladığını düşünmektedir.
- Katılımcıların %35,7'si kararsızım cevabını vererek kararsız olduğunu bildirse de %44'lük kısım katılıyorum, %7,3'lük kısım kesinlikle katılıyorum

cevaplarını vererek elektronik tebligatın hataların önüne geçtiğini düşünmektedir.

- Katılımcıların %6'sı kesinlikle katılmıyorum, %22'si katılmıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligat uygulamasının alt yapısının yeterli olmadığını düşünmektedir. Ayrıca %46,7'lik kısım bu konuda kararsız kalmıştır.
- Katılımcıların %22,7'si kesinlikle katılmıyorum, %36'sı katılmıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligat uygulamasının kullanımının internet ve bilgisayar kullanımı düşük kişilerde etkin olmadığını düşünmektedir. Bu konuda %25,3'lük kesim kararsız kalmıştır.
- Katılımcıların %43,3'ü uygulamanın hukuki yetersizlikleri olduğu konusunda kararsız kalmıştır. Ayrıca katılımcıların %28'i katılıyorum, %4'ü kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek uygulamanın hukuki yetersizlikleri olduğunu düşünmektedir.
- Katılımcıların %54'ü katılıyorum, %12'si kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın diğer tebligat türlerine kıyasla daha faydalı olduğunu düşünmektedir.
- Katılımcıların %10'u kesinlikle katılıyorum, %63,3'ü katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligatın etkin ve verimli bir uygulama olduğunu düşünmektedir. Ayrıca %17,3'lük kesim bu konuda kararsız kalmıştır.
- Katılımcıların %48,7'si katılıyorum, %10'u kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligat uygulamasının Türk vergi sistemine yenilikler getirdiğini düşünmektedir. Ayrıca katılımcıların %28'i kararsızdır.
- Katılımcıların %58'i katılıyorum, %20'si kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek elektronik tebligat uygulamasının kullanımını önermektedir.
- Katılımcıların %40,7'si elektronik tebligat uygulamasının yetersiz ve eksik yönleri olduğu konusunda kararsız kalmıştır. Bunun yanı sıra %30'luk kısım katılıyorum ve %12,7'lik kısım kesinlikle katılıyorum cevaplarını vererek uygulamanın yetersiz ve eksik yönlerinin olduğunu düşünmektedir.

Yapılan anket çalışması esnasında vergi sistemimizde yeni bir uygulama olan elektronik tebligatı uygulamasını gerçek ya da tüzel kişi vergi mükelleflerinden çok bu kişilerin mali müşavirleri veya muhasebe meslek elemanlarının daha çok kullandığı gözlemlenmiştir.

Anket çalışmasının sonunda yer alan açık uçlu soruya verilen yanıtlardan kullanıcıların uygulama ile ilgili tespit ettiği eksik ve yetersiz yönler mevcuttur. Bunlar aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

- Genel olarak vergi mükelleflerine giden mesaj veya postanın mükellef tarafından dikkate alınmaması ya da anlaşılmaması sebebi ile mükellefin tebligattan haberdar olmaması durumu üzerinde durulmuştur. Böyle bir durumda mükelleflerin tebliğ tarihi itibarıyla indirim gibi haklardan mahrum kalmasından yahut süreli işlemlerde cezalı duruma düşmesinden söz edilmiştir.
- Bir başka eksik yön ise teknik aksaklıklar nedeniyle vergi mükelleflerine ait olan tebligatın İnternet Vergi Dairesi sistemine geç düşmesi ya da hiç düşmemesi durumudur.
- Diğer husus ise elektronik tebligat sürecini tebligatın yapıldığı mükelleften ziyade mali müşavirlerin takip etmesi hususudur. Olası bir mali müşavir değişikliğinde mükellefin bilgi sahibi olmamasından kaynaklı sıkıntıların yaşanmasından söz edilmiştir.

Tablo 1: Frekans Dağılımı Değerleri

Sorular	Katılımcı Sayıları	Ortalama	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
6	150	4,0933	5	7	13	69	56
7	150	4,0800	3	7	14	77	49
8	150	4,1467	3	8	15	62	62
9	150	4,2600	4	7	11	52	76
10	150	3,9067	4	4	31	74	37
11	150	3,8667	2	9	30	75	34
12	150	3,6933	8	7	38	67	30
13	150	4,0400	4	7	18	71	50
14	150	3,9467	5	7	21	75	42
15	149	3,7651	6	9	32	69	33
16	150	4,0867	3	11	13	66	57
17	150	3,5467	5	17	43	61	24
18	149	3,7400	2	19	43	66	19
19	150	3,4467	6	18	46	63	17
20	150	3,7600	7	9	26	79	29
21	150	3,4067	7	13	53	66	11
22	150	2,9400	9	33	70	34	4
23	150	2,3733	34	54	38	20	4
24	150	3,0600	8	29	65	42	6
25	150	3,6333	6	10	35	81	18
26	150	3,6933	7	7	26	95	15
27	150	3,5200	5	15	42	73	15
28	150	3,8733	5	6	22	87	30
29	150	3,3467	6	19	61	45	19

Yapılan anket çalışması sonuçları ve teorik bilgiler karşılaştırılacak olursa elektronik tebligatın, zaman tasarrufu sağladığı, hızlı ve etkin bir işleyişi olduğu, masrafları azaltıp bütçeye katkı sağladığı, kırtasiye masraflarını azaltıp doğayı koruduğu, doğru ve güvenilir bir uygulama olduğu, idare ve mükellef arasındaki iletişimi şeffaf, sağlıklı ve hızlı hale getirdiği, bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunmasını sağladığı, genel anlamda kolaylık sağladığı, işçilik açısından kolaylık sağladığı, veri güvenliği açısından kolaylık sağladığı, arşivlemede kolaylık sağladığı, sorunları asgari düzeye indirdiği, ortaya çıkan uyuşmazlıkları giderdiği, hak kayıplarını minimum düzeyde tuttuğu, e-devlet uygulamaları ile bütünleşme sağladığı, hataların önüne geçtiği, internet ve bilgisayar kullanımı düşük kişilerde kullanımının etkin olmadığı, diğer tebligat türlerine kıyasla daha faydalı olduğu, etkin ve verimli bir uygulama olduğu, Türk vergi sistemine yenilikler getirdiği ve kullanımının önerildiği hem anket çalışmasında hem de teoride aynı sonuçları vermektedir. Yapılan araştırma sonucu teorik olarak elektronik tebligat uygulamasının alt yapısının yetersiz olduğu, hukuki yetersizliklerin olduğu ve uygulamanın genel anlamda yetersiz ve eksik yönleri olduğu sonucuna varılmasına karşın anket çalışmasında çoğu katılımcı bu sorunlar için kararsız kalmıştır.

SONUÇ

Küreselleşen dünyada günümüz koşullarına ayak uydurmak ve çağın gerisinde kalmamak artık bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu sebep ile kamu kurum ve kuruluşların süreçlerini internet ortamındaki sistemler aracılığı ile yer ve zaman bağılılığını azaltarak yürütmeleri gerekmektedir (Yaldır ve Polat, 2016: 103). 2000’li yıllarda internetin yaygınlaşması ile birlikte kamu kurumlar e-devlet uygulamaları ile beraber kağıt ortamında ürettikleri belgelerini elektronik ortamda üretebilir duruma gelmişlerdir. Bu bağlamda ortaya çıkan yasal düzenlemeler sayesinde kamu kurumları resmi yazışmalarını elektronik imzalı elektronik belge şeklinde yapmaya başlamışlardır (Yılmaz ve Üstündağ, 2015: 219).

Elektronik ortamda tebligat yapılırken, özel hayatın gizliliğine, adil yargılanma hakkına ve hukuki dinlenilme hakkına ayrıca kişisel verilerin korunmasına yönelik düzenlemelerin olması ve bu düzenlemelere uyulması gerekir. Çünkü hukukun üstünlüğü ilkesi, hız ve tasarruftan çok daha önemli bir yere sahiptir.

Geleneksel tebligat yöntemlerine kıyasla elektronik tebligat zaman, mekân ve maliyet açısından büyük ölçüde avantaja sahiptir. Uzak mesafelere evrakın saniyeler içinde gönderilmesi ve iki tarafın yan yana gelmeden evrak üzerinde ortak kararda bulunmaları kamu yönetimi için devrim niteliğindedir. Sunulan tüm bu hizmetler neredeyse maliyetsizdir. Bu sistemin zayıf yönlerinden birisi de insanların kağıt kullanma alışkanlığından hala vazgeçemeyeceği ve bu sistemin nitelikli kullanıcılar gerektirmesidir. Bu durum ise ancak eğitim ile aşılabacaktır (Tamtürk, 2017: 862).

Kayıtlı elektronik posta adresi kullanıcıların en azından her beş günde bir postalarını kontrol etmeleri hak kayıplarına uğramamaları açısından önemlidir. Mükelleflerin bu konuda uyarılması ve buna ek olarak tebligat hakkında bilgi sahibi olmaları için telefonlarına ve diğer posta adreslerine de mesaj gönderilmesi yerinde ve önemli çözüm yollarıdır. Ayrıca mükelleflerin bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunması hakkında kamu tarafından bilgilendirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde uygulamanın yaygınlaşmasına imkan yoktur. Bunların dışında elektronik tebligat uygulaması özendirilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır (Konca, 2014: 264-265).

Elektronik tebligat ya da diğer elektronik devlet uygulamaların gelişimi için kamu görevlileri ile vatandaşların eğitimine dikkat edilmeli, karar alıcıların farkındalığı artırılmalı, tanıtım faaliyetlerine önem verilmelidir. Zihniyet dönüşümü ile birlikte faaliyetlerde nitelik ve nicelik artışı da mümkün olmaktadır (Tamtürk, 2017: 860).

Ülkemizde hem kayıtlı elektronik posta hem de elektronik tebligat hizmetlerinin teknik ve yasal zemine oturtulmasına yönelik devam eden çalışmaların takdir edilip bu çalışmalara destek verilmesi gerekmektedir. Çerçevesinin de yapılan düzenlemelerle iyi bir biçimde çizilmesi gerekmektedir. Ayrıca bugüne kadar yapılan düzenlemelerin tekrar gözden geçirilmesi ve gereken değişikliklerin en kısa zamanda yapılması gerekmektedir (Tanrıkulu, 2019: 331).

Sonuç olarak e-tebligat sisteminin uygulamaya girmesi ile birlikte pek çok fayda sağlanmışır. Türk vergi sistemi açısından da sağladığı kolaylıklar çok fazladır. Bu nedenle elektronik tebligat uygulamasının avantajları dezavantajlarından çok daha fazladır. Elektronik tebligat uygulamasındaki altyapı yetersizlikleri için yetkili kurumun yani Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın gerekli çalışmalarda bulunması, daha iyi bir İnternet Vergi Dairesi hizmet sunumunun verilmesi açısından önem arz etmektedir. İnternet ve bilgisayar kullanımı düşük olan kişilerin, bilgisayar ve internet kullanmayı öğrenmeleri yahut bu konuda teşvik edilmeleri de önemli bir gelişme olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca bu noktada bütün yükün ve sorumluluğun mali müşavirlerde ya da muhasebe meslek elemanlarında olmaması gerekmektedir. Bu bilincin oluşması için çalışmalar yapılmalı, elektronik tebligata tabii kişilerin bu bilinç ile tebligatlarını kontrol etmesi gerekmektedir. Hukuki yetersizlikler açısından bakıldığında kanundaki boşlukların doldurulması önemli bir çözüm önerisidir. Tüm bu düzenleme ve değişikliklerin yapılması ile birlikte vergi sistemimize girerek birçok fayda sağlayan elektronik tebligat, daha iyi bir vaziyet alacaktır.

KAYNAKÇA

Acar, A. E., "Elektronik Tebligat," *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, (2016). Cilt: 74, Sayı: 1, ss. 159-171.

Akbulak, Y., "Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Esaslar," *Mali Çözüm Dergisi*,(Kasım- Aralık 2012) Sayı: 114, ss. 179-187.

Akçeşme, D. ve Sönmez, A. C., "Bir Sanal Noter Uygulamasının Getirdikleri," *Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Yıldız Teknik Üniversitesi*, İstanbul, ss. 130-134.

Akdoğan, Z.," Elektronik Belge Yönetimi ve Arşivleme Sistemlerinde Kurumsallaştırma Süreci: Ankara Üniversitesi Örneği," Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2015.

Akkaş, F.," Türkiye’de Vergi Uyuşmazlıklarının İdari Aşamada Çözümlemesinde Vergi Hatalarının Düzeltilmesi", Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2013.

Akkaya, M. U., " TS 13298: EBYS Denetimine Yeni Yaklaşımlar ",*Ankara Üniversitesi Belge Yönetimi ve Arşiv Sistemi Koordinatörlüğü , E-BEYAS 2015 Sempozyumu: Kurumsal Belleklerin Geleceği: Dijitalleştirme-Elektronik Arşiv-Elektronik Belge Yönetimi* (21-22 Ekim 2015), ss. 45-48.

Akylek, S. , Yıldırım, H. M. ve Tok, Z. Y., "Kriptoloji ve Uygulama Alanları: Açık Anahtar Altyapısı ve Kayıtlı Elektronik Posta,"*Akademik Bilişim ’11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 2 - 4 Şubat 2011 İnönü Üniversitesi*, Malatya, ss. 713-718.

Arslan, M. ve Biniş, M., "Türk Vergi Sisteminde Tebligat ve Elektronik Tebligat," *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, (Ocak 2016) Cilt:14 Sayı:1, ss. 300-317.

Aslan, M.,"Vergilendirmede Elektronik Belgelerin Hukuki Geçerliliklerinin Değerlendirilmesi," *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, (2014) Yıl:2, Cilt:2, Sayı:3, ss. 21-57.

Bayraktar, C. ve Yıldırım, M., "E-Belge Sistemleri Üzerine Davranışsal Tutum ve Kullanım Niyetlerinin İncelenmesi: Karabük İli Muhasebe Meslek Mensupları Örneği,"*Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (Temmuz 2017) Sayı: 75, ss. 95-111.

Bayram, M. ve Karabalık, A., "E-Tebliğat ve Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi Uygulamaları," *Mali Çözüm Dergisi*, (Mart-Nisan 2015) Sayı: 128, ss. 145-152.

Beşel, F. ve Çokgezer, C., "Maliye Alanında e-Teknolojiler ve Etkinliği," *Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, (2015) Cilt:1, Sayı:1, ss. 13-23.

Bozdoğan, K. , Buyrukoğlu, S. ve Bozdoğan, D., "Yeni Mevzuata Göre Vergi İncelemesi ve Mükellef Hakları, " *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, (2013) Cilt: 2, Sayı: 4.

Börü, L., "Elektronik Tebliğat Yönetmeliği Taslağı'na İlişkin Kısa Bir Değerlendirme, " *Ankara Barosu Dergisi*, (2012), ss. 405-410.

Coşkun Karadağ, N. ve İnneci, A., "Vergi Usul Kanunu'nda Yer Alan Tebliğe İlişkin Hükümlerde 7061 Sayılı Kanun'la Yapılan Değişiklikler: Bilinen Adres ve Kapıya Yapıştırma Usulü, " *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2017) Cilt: 26, Sayı: 3, ss. 92-108.

Çimen, G., "E-Maliye Uygulamalarının Vergilemede İktisadilik İlkesi ve Vergi Uyumuna Etkisi: Tokat İli Muhasebe Meslek Mensupları Üzerine Bir Araştırma, " *International Journal of Public Finance*, (2017) Cilt: 2, Sayı: 1, ss. 93-108.

Çolak, M., "Vergilendirmenin Elektronik Ortama Kaydırılması, Elektronik Ticaretin Vergilendirilmesi", 10 Aralık 2016.

Dalkılıç, E. E., "Elektronik Tebliğatın İdari İşlemler Bakımından Değerlendirmesi," *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, (2014), ss. 107-124.

Demirkol, S., "Yargılama İçin Öngörülen Makul Sürenin Aşılmasına Sebep Hususlardan; Tebliğat Sorunu Vakaları – Görevli Makam ve Yetkililer (P.T.T., Muhtarlık ve Mahkeme Personeli)'den Kaynaklı Gecikmeler," *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi*, (2012) Cilt: 15, Sayı: 2, ss. 117-132.

Dülger, M. V., "Türk Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu'ndaki Bilişim Alanına İlişkin Düzenlemelerin Ceza Hukukuna Yansımaları," *Ankara Barosu Dergisi*, (2014) Sayı: 1, ss. 114-142.

Efe, A., "Bilişim Hukuku Alanındaki Sorunlar ve Risklerin Mevzuat Boyutuyla Analiz ve Çözümlemesi," *Ankara Kalkınma Ajansı*, (Ocak 2015).

Egeli, H. ve Diril, F., "Vergi Bilincinin Oluşumunda Teknolojilerin Rolü : İzmir İli İçin Bir Uygulama,"*Sosyoekonomi Dergisi*, (Temmuz-Aralık 2014) Cilt: 22, Sayı: 22, ss. 33-56.

Görkemli, B., "Yargı Kararları Işığında Vergi Hukuku'nda Usulsüz Tebliğ ve Sonuçları,"*Ankara Barosu Dergisi*, (2017) Sayı: 3, ss. 103-126.

Güneli, N., "Kayıtlı Elektronik Posta: Bir Uygulama Örneği Olarak Elektronik Apostil," İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilişim ve Teknoloji Hukuku Yüksek Lisans, 2013.

Henkoğlu, T., "Elektronik Ortamlarda Bilgi Güvenliğinin Sağlanması", *Ankara Üniversitesi Belge Yönetimi ve Arşiv Sistemi Koordinatörlüğü , E-BEYAS 2015 Sempozyumu: Kurumsal Belleklerin Geleceği: Dijitalleştirme-Elektronik Arşiv-Elektronik Belge Yönetimi* (21-22 Ekim 2015), ss. 109-115.

Hepaksaz, E. ve Hayrullahoğlu, B., "E-Devlet Kapsamında Vedop Uygulamaları ve E-Haciz," *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, (2011) Cilt: 3, Sayı: 2, ss. 109-120.

Kaplan, Y., "Avrupa Tebligat Hukukundaki Gelişmeler, Düzenleme Çalışmaları Açısından Almanya Örneği ve Türk Hukuku,"*Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, (2003) Cilt: 52, Sayı: 3, ss. 200-227.

Kurt Konca, N., "Türk Hukukunda Tebligata İlişkin Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri,"*Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, (2014) Sayı: 114, ss. 239-272.

Külcü, Ö. ve Turan, M., "Kamu Hukukunda Geleneksel ve Elektronik İletişim, Bilgi ve Belge Yönetimi Uygulamaları,"*Türk Kütüphaneciliği*, (2013) Cilt: 27, Sayı:2, ss. 266-297.

Metin, A., "Türkiye'de E-Devlet Uygulaması ve E-Devletin Bürokrasiye Etkisi,"*Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (Nisan 2012) Yıl: 4, Sayı: 7, ss. 97-107.

Organ, A. ve Karadağ, N. C., "İşletmecilik Açısından Elektronik Ticaret ve Hukuki Altyapısı,"*İnternet Uygulamaları ve Yönetimi Dergisi*, (2011) Cilt: 2, Sayı: 2, ss. 81-103.

Önaçan, M. B. K., "Kamu Kurumları Arasında Elektronik Belge Alışverişi ile İlgili Mevzuat ve Kamu Kurumlarında Yapılması Gerekenler,"*Bilgi Dünyası*, (2012) Cilt:13, Sayı: 2, ss. 494-504.

Öz, E. ve Bozdoğan, D., "Türk Vergi Sisteminde E-Maliye Uygulamaları,"*Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (2012) Cilt: 17, Sayı: 2, ss. 67-90.

Özcan, O., "Vergilendirme Sürecinin İdari İşlem Bağlamında İncelenmesi,"*İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, (2017) Cilt: 75, Sayı: 1, ss. 159-186.

Sadıç, E., "Vergi Uyuşmazlıklarında Tebligat Usulü", Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2016.

Samast, Y., Kayıtlı Elektronik Posta (Çevrimiçi), <http://ab.org.tr/ab10/bildiri/202.pdf>, 10 Aralık 2016.

Solak Akman, İ., "Türk Vergi Hukukunda Norm Koyma ve Normun Uygulanmasında Kronikleşmiş "Yetkilendirme" Sorununa Yeni Bir Örnek: Elektronik Ortamda Tebliğ Usulüne İlişkin Düzenlemeler,"*Ankara Barosu Dergisi*, (2016) Sayı: 2, ss. 268-282.

Tamtürk, E., "Kamu Yönetiminde Elektronik Belge Yönetim Sistemi,"*Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (2017) Cilt: 5, Sayı: 3, ss. 851-862.

Tanrikulu, C., "Türk ve Avusturya Hukukunda Elektronik Tebligat,"*Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, (2009) Sayı: 85, ss. 315-331.

Taştan, M., "Vergi Kaçakçılığı Suçlarından Defter, Kayıt ve Belgeleri Gizlemek Suçu," *Adalet Dergisi*, (2013) Sayı: 45, ss. 161-187.

Tepedenli, M., "Vergi Hukukunda Tebligat," Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2015.

Torun, F., "7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 21. ve 35. Maddelerinde Yapılan Değişiklikler Karşısında 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 26/3. Maddesinin Uygulanabilirliği,"*Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, (2016) Cilt: 20, Sayı: 2, ss. 647-675.

Tüzüner, Ö., "Elektronik Tebligatın Kalitatif Yöntemle İncelenmesi,"*Ankara Barosu Dergisi*, (2011) Yıl: 69, ss. 140-156.

Ünal, F. ve Kiraz, İ., "Türkiye'de E-Devlet Uygulamalarının Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Etkinliği: Adalet Bakanlığı UYAP Bilişim Sistemi Örneği,"*Dumlupınar*

Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,(Aralık 2016)Afro-Avrasya Özel Sayısı, ss. 437-449.

Varol, A. ve Baştürk, İ., "Hukuki ve Teknik Boyutuyla Elektronik Tebligat ile Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi,"*Ankara Barosu Dergisi*, (2015), ss.263-277.

Yaldır, A. ve Özgür Polat, L., "Çok Kriterli Karar Verme Teknikleri İle Elektronik Belge Yönetim Sistemi Seçimi," *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (Mart 2016) Cilt: 8, Sayı: 14, ss. 88-104.

Yeşilbaş, M., "Türkiye'de Elektronik Devletin İnşa Süreci Ve Mevzuattaki Görünümü," *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (2011) Cilt: 1, Sayı: 2, ss. 1-23.

Yeşilova, B., "Tebligat Kanunu Açısından İmar Kanunu'nun 32/II. Maddesinde Düzenlenen (Özel) Tebligat Hükümünün Değerlendirilmesi", *Journal Of Yaşar University* (2013), Cilt: 8, Sayı: Özel, ss. 3099-3162.

Yeşilova, B., " -Karar İncelemesi-Tebligat Kanunu'nun 6099 S. K ile Değişik 10/II ve 21/II Maddesi Hükümlerinin Uygulama Alanlarının Tespiti Bir İçtihat Değerlendirmesinin Düşündürdükleri,"*Ankara Barosu Dergisi*, (2014) Sayı:3, ss. 59-114.

Yıldız, A. M., "Dönem Sonu İşlemlerin Vergisel Boyutu, "*Ankara SMMM Odası*, (Aralık 2015) Yayın No: 100, ss. 1-289.

Yılmaz, E.,"Hukuk Muhakemeleri Kanununda Süreler," *Journal of Yaşar University*, Cilt: 8, Özel Sayı, ss. 3167-3190.

Yılmaz, Y. ve Üstündağ, M. T., " Kamu Kurumlarının Resmi Elektronik Yazışmalarında Kullanılacak Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sistemi Sürecinde İhtiyaç Duyulan Düzenlemeler", *Ankara Üniversitesi Belge Yönetimi ve Arşiv Sistemi Koordinatörlüğü , E-BEYAS 2015 Sempozyumu: Kurumsal Belleklerin Geleceği: Dijitalleştirme-Elektronik Arşiv-Elektronik Belge Yönetimi* (21-22 Ekim 2015) ss. 143-152.

Yılmaz, Y. ve Üstündağ, M. T., "Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Hizmetinin Kamu Kuruluşlarına Ait Elektronik Belge Yönetimi Sistemlerinde Kullanılması," *Bilgi Dünyası Dergisi*," (2015) Cilt: 16, Sayı: 2, ss. 204-219.

Yiğit Şakar, A., "Türkiye'de E-Devlet Uygulamalarının Vergi Hukuku Alanına Yansımaları: E- Haciz Uygulaması Ve Karşılaşılan Sorunlar," *Mali Çözüm Dergisi*, (Temmuz-Ağustos 2011) Sayı: 106, ss. 69-88.

Yurtsever, H., "Vergi Hukukunda Tebligatta Yeni Bir Uygulama: Elektronik Tebligat," *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, (2016) Cilt: 23, Sayı: 2, ss. 451-466.

Yüce, M. ve Çelik, M., "Solution Recommendations To The Problems That Can Be Faced During The Implementation Of Electronic Notification At Turkish Tax System," *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, (2016), Cilt: 2, Sayı: 4, ss. 67-79.

Yüksel Civelek, D. ve Karahan Turan, H., "Kurumlar Arası e- Yazışma Çalışma Raporu," *Devlet Planlama Teşkilatı Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı*, (Eylül 2010), ss. 1-25.

http://archive.ismmmo.org.tr/Mansetler/MEVZUAT/Duyuru/ELEKT%C4%B0RON%C4%B0K_TEBL%C4%B0GAT_UYGULAMASI.pdf_185.pdf, 10 Mayıs 2019.

<https://indigodergisi.com/2018/01/kriptografi-nedir-enigma/>, 1 Mayıs 2019.

<http://pttkep.gov.tr/sayfalar/e-tebligat>, 11 Mayıs 2019.

<http://www.alomaliye.com/2015/12/08/elektronik-tebligat-nedir/>, 10 Aralık 2016.

<http://www.edb.adalet.gov.tr/e-book/18-TEBL%C4%B0GATHUKUKU.pdf>, 1 Haziran 2019.

<http://www.gib.gov.tr/e-Tebliğat>, 10 Aralık 2016.

<http://www.masak.gov.tr/tr/content/elektronik-tebligat-duzenlemesi-hakkinda-kamuoyu-duyurusu/2361>, 10 Aralık 2016.

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/01/20130119-8.htm>, 8 Mayıs 2019.

<http://www.uyap.gov.tr/>, 10 Aralık 2016.

EKLER

Değerli katılımcı;

Bu anket, elektronik tebligat kullanıcılarının uygulama hakkında görüşlerini bilgi edinmek amacıyla yapılacaktır. Çalışmadan elde edilecek veriler **sadece bilimsel çalışmalar** için kullanılacaktır. Ankette katılımcıların ad, soyad ve kişilik haklarına yönelik sorular sorulmamaktadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayanır. Anket çok az zamanınızı alacaktır. Araştırmama katkıda bulunduğunuz için teşekkür ederim.

BİRİNCİ BÖLÜM: DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

1.Cinsiyetiniz ?

Kadın Erkek

2.Yaşınız ?

18-29 30-39 40-49 50-59 60 ve üzeri

3. Eğitim durumunuz ?

İlköğretim veya Daha Az Eğitim (8 Yıl Zorunlu Eğitim veya Daha Az)

Lise

Ön Lisans

Lisans

Lisansüstü

4. Mesleğiniz ?

Gerçek Kişi Vergi Mükellefi/Sorumlusu

Tüzel Kişi Vergi Mükellefi/Sorumlusu

Mali Müşavir / Adayı

Muhasebe Meslek Elemanı

5. Bilgisayar ve internet bilgisi düzeyiniz ?

Çok Az Az Orta İyi Çok İyi

İKİNCİ BÖLÜM: ELEKTRONİK TEBLİGAT

Aşağıda sorulan sorular **elektronik tebligat** uygulaması ile ilgilidir. Buna göre yanıtlayınız.

Ek 1: Anket Formu

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
6. Elektronik tebligat zaman tasarrufu sağlar.					
7. Hızlı ve etkin bir işleyişi vardır.					
8. Masrafları azaltır, bütçeye katkı sağlar.					
9. Kırtasiye masraflarını azaltıp doğayı korur.					
10. E-tebligat doğru ve güvenilir bir uygulamadır.					
11. İdare ve mükellef arasındaki iletişimi şeffaf, sağlıklı ve hızlı hale getirir.					
12. Bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunmasını sağlar.					
13. Uygulama genel anlamda kolaylık sağlar.					
14. İşçilik açısından kolaylık sağlar.					
15. Veri güvenliği açısından kolaylık sağlar.					
16. Arşivlemede kolaylık sağlar.					
17. Sorunları asgari düzeye indirir.					
18. Ortaya çıkan uyuşmazlıkları giderir.					
19. Hak kayıplarını minimum düzeyde tutar.					
20. E-Devlet uygulamaları ile bütünleşme sağlar.					
21. Hataların önüne geçer.					
22. Elektronik tebligat uygulamasının alt yapısı yeterlidir.					
23. İnternet ve bilgisayar kullanımı düşük kişilerde e-tebligat kullanımı etkindir.					
24. Uygulamanın hukuki yetersizlikleri vardır.					
25. Diğer tebligat türlerine kıyasla faydalıdır.					
26. Etkin ve verimli bir uygulamadır.					
27. Türk vergi sistemine yenilikler getirmiştir.					
28. Uygulamanın kullanımını öneririm.					
29. Uygulamanın yetersiz ve eksik yönleri vardır.					
Elektronik tebligat uygulaması ile ilgili yetersiz ya da eksik bulduğunuz yönler varsa aşağıdaki boşluğa yazınız.					

